

PRIRUČNIK

ZA RAD BIRAČKIH ODBORA U BOSNI I HERCEGOVINI - OPĆI IZBORI 2022. -

Sarajevo, 2022.

PRIRUČNIK ZA RAD BIRAČKIH ODBORA U BOSNI I HERCEGOVINI - OPĆI IZBORI 2022.

Izdavač: Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, Danijela Ozme br. 7, 71000 Sarajevo,
tel.: 033 / 251 300, faks: 033 / 251 329, e-mail: info@izbori.ba, web-stranica: www.izbori.ba.

Za izdavača: Dr. Suad Arnautović, predsjednik

Priručnik pripremili: Dr. Ahmet Šantić
Jovan Kalaba

Saradnik na pripremi publikacije: Mustafa Laković

DTP:

Na osnovi zaključka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine sa 41. sjednice CIK-a BiH od 25.08. 2022. godine, ovaj priručnik je odobren za korištenje izbornoj administraciji Bosne i Hercegovine na Općim izborima 2022.

“Svi izrazi pisani u jednom rodu odnose se bez diskriminacije na oba spola”

Ovaj priručnik je publiciran zahvaljujući finansijskim sredstvima Vijeća Evrope. Stajališta izražena u Priručniku ni na koji način ne odražavaju službeni stav Vijeća Evrope.

***Priručnik se distribuira besplatno!
Priručnik je, u cjelini ili u pojedinim njegovim dijelovima, zabranjeno umnožavati i distribuirati bez odobrenja Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine!***

SADRŽAJ

PREGOVOR	stranica 4
1. BIRAČKI ODBOR	
1. Odgovornost i uloga biračkih odbora.....	stranica 6
2. Dužnost predsjednika biračkog odbora i uloga članova biračkog odbora u procesu glasanja.....	stranica 6
3. Zapisnik o radu biračkog odbora.....	stranica 8
2. POSMATRAČI	
1.1. Uvodne napomene.....	stranica 9
1.2. Pristup posmatrača biračkom mjestu.....	stranica 9
1.3. Podnošenje primjedbi posmatrača na rad biračkog odbora.....	stranica 9
1.4. Udaljavanje posmatrača sa biračkog mjesta.....	stranica 10
1.5. Izgled akreditacija akreditiranih posmatrača.....	stranica 10
3. BIRAČKO MJESTO	
1. Obilježja i osiguranje prostora na biračkom mjestu.....	stranica 12
2. Uređenje ulaza i unutrašnjeg prostora biračkog mjesta.....	stranica 13
4.-a REDOVNO BIRAČKO MJESTO	
1. Dan uoči izbora.....	stranica 17
2. Prije otvaranja biračkog mjesta.....	stranica 18
3. Otvaranje biračkog mjesta.....	stranica 19
4. Procedure glasanja.....	stranica 19
5. Zatvaranje biračkog mjesta.....	stranica 22
6. Popunjavanje obrasca za brojno stanje i pakiranje neiskorištenih i oštećenih glasačkih listića.....	stranica 23
4.-b BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA	
7. Redoslijed brojanja glasačkih listića.....	stranica 24
8. Glasački listići.....	stranica 24
9. Radnje prije brojanja glasačkih listića.....	stranica 26
10. Brojanje glasačkih listića - većinski glas.....	stranica 27
11. Brojanje glasačkih listića - proporcionalna zastupljenost.....	stranica 29
5. BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE U ODSUSTVU	
1. Procedure glasanja, brojanja koverata, evidentiranja podataka u Obrascu BS i Zapisniku o radu BO.....	stranica 36
6. BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE NEPOTVRĐENIM-KOVERTIRANIM GLASAČKIM LISTIĆIMA	
1. Procedure glasanja, brojanja koverata, evidentiranja podataka u Obrascu BS i Zapisniku o radu BO.....	stranica 38
7. MOBILNI TIM	
1. Procedure glasanja, brojanja koverata, evidentiranja podataka u Obrascu BS i Zapisniku o radu BO.....	stranica 41
8. POSTUPANJE ORGANA ZA PROVOĐENJE IZBORA NA IZBORNI DAN U UVJETIMA EPIDEMIJE COVID -19.....	
stranica 45	
9. PREKRŠAJNE I KAZNE ODREDBE	
1. Sankcije propisane Izbornim zakonom BiH.....	stranica 50
2. Krivična djela u izbornom procesu.....	stranica 50
5. Literatura.....	stranica 52
10. SHEME PAKIRANJA	

Poštovani predsjednici i članovi biračkih odbora,

Pred vama je Priručnik za rad biračkog odbora u Bosni i Hercegovini – Opći izbori 2022. godine koji je podsjetnik na izborne radnje koje se provode na biračkom mjestu i koji je namijenjen upravo vama, članovima organa za provođenje izbora.

Priručnik za rad biračkih odbora sadrži detaljan opis i prikaz biračkog odbora na biračkom mjestu, te objašnjava ulogu, dužnosti i odgovornosti predsjednika i članova biračkih odbora i njihovih zamjenika, posmatrača i drugih učesnika izbornog procesa, dan uoči izbora, na dan izbora i noć nakon izbora.

Priručnik za rad biračkih odbora u Bosni i Hercegovini – Opći izbori 2022. godine je unaprijeđen u smislu da je objašnjeno šta treba raditi i kako da se ponaša birački odbor, odnosno predsjednik u slučaju kršenja odredbi Izbornog zakona BiH, odnosno kako postupiti ako na biračkom mjestu dođe do zloupotreba biračkog prava, odnosno pokušaja izbornih prevara.

Poštivanje odredbi iz Izbornog zakona BiH i procedura utvrđenih u svim ostalim propisima koje donosi Centralna izborna komisija BiH, a uz pomoć ovog Priručnika za rad biračkih odbora, put je da se izbjegnu greške u radu biračkih odbora, ali i sankcije, te izgradi dobra praksa, kao garancija demokratskih i poštenih izbora.

Od vas, kao naročito važnog segmenta izborne administracije, očekujemo da tokom svog rada na dan izbora budete prije svega nepristrasni, odgovorni, efikasni, precizni i jasni u objašnjenjima biračima, posmatračima, kao i drugim izbornim akterima.

Ovim putem zahvaljujemo Vijeću EVrope za svesrdnu podršku u izradi i objavljivanju ovog Priručnika.

Predsjednik

Centralne izborne komisije BiH

Dr. Suad Arnautović

Sarajevo: august 2022. godine

Poštovani članovi biračkih odbora,

Vaš profesionalizam, posvećenost i integritet su ključni za garantiranje pravilnog provođenja demokratskih izbora u skladu sa utvrđenim međunarodnim standardima.

Pravo na slobodne izbore zagantirano je Protokolom br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP) i jedno je od najosnovnijih principa demokratije i pripada građanima svake od 46 država članica Vijeća Evrope.

Pored ključnih principa sadržanih u EKLJP postoje različite norme i standardi o izborima koji se primjenjuju na području zemalja članica Vijeća Evrope, pa i šire. Naša organizacija nudi podršku kroz posmatranje izbora, pravnu izbornu pomoć i tehničku saradnju u svim fazama izbornog procesa ([predizborni](#), [izborni](#) i [postizborni](#)).

Kada je u pitanju saradnja, [Odjel za izbore i participativnu demokratiju](#) blisko saraduje sa svim izbornim akterima – a posebno sa Centralnim izbornim komisijama – u cilju jačanja transparentnosti, inkluzivnosti i integriteta izborne prakse i procesa.

Uoči Općih izbora u Bosni i Hercegovini 2022. godine Ured Vijeća Evrope u Sarajevu, zajedno sa Centralnom izbornom komisijom (CIK) Bosne i Hercegovine, implementirao je [projekat izborne saradnje](#) s ciljem daljeg unapređenja izborne prakse i povećanja povjerenja u izborni sistem. Među glavnim postignućima projekta je obuka i certifikacija 302 člana iz svih 143 općinske izborne komisije koji su bili zaduženi za vašu obuku.

Uvjereni smo da će ovaj Priručnik, koji je izradio CIK, doprinijeti profesionalnom i demokratskom provođenju ovih izbora koji su važni za sve građane Bosne i Hercegovine.

Bojana Urumova
šefica ureda Vijeća Evrope u Sarajevu

1.

BIRAČKI ODBOR

1. BIRAČKI ODBOR

➤ Birački odbor je tijelo za provođenje izbora koje imenuje gradska/općinska izborna komisija (u daljem tekstu "izborne komisije") za svake izbore, na osnovu prijedloga ovjerenih političkih subjekata ili iz svojih evidencija o radu biračkih odbora sa ranijih izbora, kao i sa *rezervnog spiska*. Birački odbor je nezavisan i nepristrasan u svom radu.

1. ODGOVORNOST I ULOGA BIRAČKOG ODBORA

1.1. Način rada biračkog odbora

- Birački odbor rukovodi radom biračkog mjesta, osigurava pravilnost i tajnost glasanja i na redovnom biračkom mjestu broji i evidentira rezultate glasanja.
- Predsjednik biračkog odbora rukovodi radom biračkog odbora, osigurava da se proces glasanja na biračkom mjestu odvija nesmetano.
- Birački odbor donose odluke natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova.
- Predsjednik i članovi biračkog odbora odgovorni su za ispravno brojanje glasačkih listića, kao i ispravno pakiranje izbornog materijala.
- Predsjednik ili članovi biračkog odbora ne smiju utjecati na odluku birača.

2. DUŽNOST PREDSEDNIKA BIRAČKOG ODBORA I ULOGA ČLANOVA BIRAČKOG ODBORA U PROCESU GLASANJA

a) Birački odbor koji se sastoji od predsjednika i četiri člana

2.1. Predsjednik biračkog odbora:

- rukovodi radom biračkog odbora i zajedno s članovima biračkog odbora odgovoran je za zakonitost rada na biračkom mjestu
- određuje dužnosti svakom članu biračkog odbora i evidentira ih u Zapisnik o radu biračkog odbora
- održava mir i red na biračkom mjestu i njegovoj okolini
- popunjava sve obrasce
- osigurava da na biračkom mjestu ne bude oružja ili opasnih predmeta
- pomaže biračima kojima treba dodatno objašnjenje o procesu glasanja
- rješava sva pitanja koja se odnose na identifikaciju i pravo glasa birača i evidentira u Zapisnik o radu biračkog odbora vrijeme i okolnosti svih značajnih događaja na biračkom mjestu, na način da za svaki prigovor ukratko u Zapisnik o radu biračkog odbora napiše okolnosti na kojima se prigovor zasniva u šta je poduzeo u vezi sa tim
- održava integritet procesa glasanja, odnosno brojanja
- za birače čije ime nije upisano na biračkom spisku na tom biračkom mjestu je obavezan da izvrši provjeru sa centrom za birački spisak ili putem SMS-a na kojem biračkom mjestu taj birač glasa.

2.2. Član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda:

- osigurava kontrolu kretanja birača na biračkom mjestu
- osigurava da birači poštuju sve higijensko-epidemiološke mjere zaštite.

2.3. Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju:

- provjerava identitet birača
- pronalazi biračevo ime u izvodu iz Centralnog biračkog spiska
- upozorava birača da se mora potpisati identično kao na identifikacionom dokumentu
- osigurava da se birač potpiše pored svog imena u izvodu iz Centralnog biračkog spiska.

2.4. Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića:

- izdaje glasačke listiće biraču
- **stavlja otisak štambilja i potpisuje se pored otiska štambilja na glasačke listiće**
- objašnjava biraču kako treba ispravno ispuniti glasačke listiće
- upućuje birača prema slobodnoj glasačkoj kabini u kojoj mu se omogućava tajnost glasanja.

2.5. Član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije:

- upućuje birača da ubaci glasačke listiće u glasačku kutiju i napusti biračko mjesto
- osigurava da nijedan birač ne napusti biračko mjesto dok u glasačku kutiju ne ubaci glasačke listiće, jedan po jedan, i osigurava da se samo glasački listići ubacuju u glasačku kutiju.

b) Birački odbor koji se sastoji od tri člana:

Ako se birački odbor sastoji od predsjednika i dva člana, član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda će istovremeno obavljati i kontrolu glasačke kutije, dok će član biračkog odbora zadužen za identifikaciju istovremeno obavljati i izdavanje glasačkih listića.

c) Zamjenici članova biračkih odbora

Svi članovi biračkog odbora ili njihovi zamjenici moraju biti prisutni tokom cijelog procesa glasanja, uključujući i utvrđivanje rezultata glasanja (član 5.5 Zakona).

Posebno je potrebno naglasiti da u biračkom odboru mogu istovremeno biti angažirani predsjednik/član *ili* njegov zamjenik, a nikako obojica, kao i da zamjenik može zamjenjivati **samo** svog člana, a ne nekog drugog.

Kada su angažirani na biračkom mjestu, član ili njegov zamjenik - imaju ista prava i obaveze, uključujući i potpis u zapisnik o radu biračkog odbora, kao i odgovarajućim obrascima koji se vode na biračkom mjestu.

Predsjednik ili njegov zamjenik, i svi članovi ili njihovi zamjenici koji učestvuju u radu biračkog odbora, dužni su potpisati Zapisnik o radu biračkog odbora.

Ukoliko predsjednik ili njegov zamjenik, odnosno član ili njegov zamjenik, odbiju potpisati Zapisnik o radu biračkog odbora, to će se evidentirati u Zapisniku i evidentirati razlog nepotpisivanja predsjednika/ člana/ zamjenika.

2.6. Predsjednik i članovi biračkog odbora, odnosno njihove zamjene, ukoliko su angažirane na izborni dan, individualno odgovaraju:

- za učinjene nepravilnosti u okviru svojih zaduženja na biračkom mjestu, u skladu s Izbornim zakonom BiH i podzakonskim aktima Centralne izborne komisije BiH
- za učinjene nepravilnosti u procesu brojanja glasačkih listića i
- za učinjene nepravilnosti u procesu pakiranja izbornog materijala.

Predsjednik biračkog odbora odgovoran je i za nepravilnosti koje učini član biračkog odbora ukoliko nije evidentirao uočene nepravilnosti i o tome nije izvijestio gradsku/ općinsku izbornu komisiju.

➤ Član biračkog odbora neće učestvovati u donošenju odluke kada taj član ili član njegove uže porodice ima lični ili finansijski interes, ili ako postoji drugi sukob interesa koji može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrasno. Članovima uže porodice smatraju se: bračni drug, djeca i članovi domaćinstva prema kojima član biračkog odbora ima zakonsku obavezu održavanja.

3. ZAPISNIK O RADU BIRAČKOG ODBORA

- 1) Zapisnik o radu biračkog odbora je pisani dokument u koji se upisuju informacije u vezi sa glasanjem, kao i drugi događaji koji se dešavaju na biračkom mjestu i u njegovoj okolini, od otvaranja biračkog mjesta do utvrđivanja izbornih rezultata - ZARBO (u daljnjem tekstu: Zapisnik)
- 2) Izborna komisija dostavlja svakom biračkom odboru Zapisnik, zajedno sa ostalim izbornim materijalom.

3.1 Zapisnik o radu biračkog odbora sastoji se od:

- **Zapisnika I - zapisnik o radu biračkog odbora dan uoči održavanja izbora**
- **Zapisnik II - zapisnik o radu biračkog odbora na dan održavanja izbora.**

1) Izgled Zapisnika je kako slijedi:

- a) naslovna stranica sa znakom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, rubrike u kojem se upisuje naziv osnovne izborne jedinice i broj biračkog mjesta i puni naziv **Zapisnika o radu biračkog odbora (Zarbo)**.

2) Izgled Zapisnika I je kako slijedi:

- a) naslovna stranica sa znakom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, rubrike u kojem se upisuje naziv osnovne izborne jedinice i broj biračkog mjesta i puni naziv **Zapisnik o radu biračkog odbora dan uoči izbora (Zarbo I)**
- b) prva stranica, odnosno Obrazac Z1, na kojem se upisuje popis izbornog materijala
- c) koji je gradska/ općinska izborna komisija predala biračkom odboru koji je potrebno da potpišu predsjednik i članovi biračkog odbora
- d) druga stranica, odnosno Obrazac Z2, na kojem se upisuju zapažanja o stanju biračkog mjesta na dan uoči izbora, koji je potrebno da potpišu predsjednik i članovi biračkog odbora.

3) Izgled Zapisnika II je kako slijedi:

- a) naslovna stranica sa znakom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, rubrike u kojem se upisuje naziv osnovne izborne jedinice i broj biračkog mjesta i puni naziv **Zapisnika o radu biračkog odbora na dan izbora (Zarbo II)**
- b) prva stranica, odnosno Obrazac Z3, u kojem se upisuju podaci o prisustvu članova biračkog odbora na biračkom mjestu na dan izbora, kao i njihova zaduženja koja obavljaju na dan izbora i upisuje se podatak o stanju izbornog materijala, ukoliko je u toku noći došlo do oštećenja
- c) druga stranica, odnosno Obrazac Z4, u kojem se upisuju podaci o prisutnim akreditiranim posmatračima na dan izbora,
- d) treća stranica, odnosno Obrazac Z5, u kojem se upisuju zapažanja u toku glasanja
- e) četvrta stranica, odnosno Obrazac Z6, u kojem se upisuju mišljenja ili primjedbe članova biračkih odbora, birača i akreditiranih posmatrača
- f) peta stranica, odnosno Obrazac Z7, u kojem se upisuju podaci o udaljavanju lica sa biračkog mjesta i
- g) šesta stranica, odnosno Obrazac Z8, u kojem se upisuje vrijeme zatvaranja biračkog mjesta
- h) **sedma stranica, odnosno Obrazac Z9 u kojem se upisuje broj potpisa birača na svakoj stranici Izvoda iz Centralnog biračkog spiska**
- i) **osma stranica, odnosno Obrazac Z10 u kojem se upisuje broj nevažećih glasačkih listića po kategorijama za nivoe - glasački listići bez sigurnosnih elemenata, glasački listići bez otiska štambilja i potpisa člana biračkog odbora.**

3.2. Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora (ili njihovi zamjenici ako su angažirani u trenutku potpisivanja tih zapisnika). Predsjednik biračkog odbora na svim stranicama **obavezno upisuje broj biračkog mjesta**. Ako neki član/zamjenik odbije potpisati, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju, to će evidentirati zajedno s razlozima nepotpisivanja.

- 3.3. Zapisnik o radu biračkog odbora vodi se u dva identična primjerka, od kojih je jedan primjerak indigo-kopija (zelena kopija). Zapisnik je opremljen dvostrukom zadnjom koricom koja se koristi tako da se podaci ne preslikavaju na druge stranice.
- 3.4. Birački odbor dostavlja izbornoj komisiji kopiju Zapisnika, a original Zapisnika dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

2. POSMATRAČI

➤ Posmatrači mogu biti akreditirani u ime ovjerenog političkog subjekta, udruženja građana/ nevladinih organizacija i stranih vlada, odnosno nevladinih organizacija koje se bave nadgledanjem izbora.

1.1. Uvodne napomene

- a) Proces glasanja i prebrojavanja glasačkih listića mogu posmatrati samo akreditirani posmatrači. Posmatrači mogu postavljati pitanja u vezi s izbornim procesom, ali se ne mogu miješati u izborni proces.
- b) Svaki posmatrač za vrijeme posmatranja izborne aktivnosti dužan je nositi akreditaciju i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ga povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata ili nezavisnim kandidatom (u daljnjem tekstu: politički subjekt).
- c) Samo jedan posmatrač koji je predstavnik političkog subjekta, odnosno udruženja, može biti prisutan u isto vrijeme na jednom biračkom mjestu. Broj međunarodnih posmatrača koji mogu biti prisutni istovremeno na jednom biračkom mjestu nije ograničen, ali njihovo prisustvo ne smije ometati izborni proces. Međunarodni posmatrač može na biračko mjesto sa sobom uvesti i prevodioca.
- d) Politički subjekti mogu imati posmatrače na biračkim mjestima za glasanje u odsustvu, i to na biračkom mjestu na kojem se u izvodu iz Centralnog biračkog spiska nalaze birači upisani da glasaju za izbornu jedinicu u kojoj se politički subjekt kandidira.

1.2. Pristup posmatrača biračkom mjestu

- a) Nakon dolaska na biračko mjesto posmatrač mora predsjedniku biračkog odbora pokazati lični identifikacioni dokument. Predsjednik biračkog odbora provjerit će posmatračev identifikacioni dokument sa fotografijom kako bi utvrdio da se ime posmatrača nalazi na akreditaciji.
- b) Predsjednik biračkog odbora će u dio Z4 Zapisnika o radu biračkog odbora upisati ime posmatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao i njegov broj akreditacije, bilježeći vrijeme kada je posmatrač stigao i vrijeme kada je posmatrač napustio biračko mjesto. Predsjednik biračkog odbora zadržat će identifikacioni dokument do trenutka kada posmatrač napušta biračko mjesto. Prilikom boravka na biračkom mjestu posmatrač je obavezan nositi akreditaciju.

1.3. Podnošenje primjedbi posmatrača na rad biračkog odbora

- a) Ako primijeti nepravilnosti u radu biračkog odbora, posmatrač ima pravo u Zapisnik o radu biračkog odbora unijeti svoje mišljenje ili primjedbe na proces glasanja koje potpisuje lično (mišljenje ili primjedba koja nije potpisana lično neće biti razmatrana). Posmatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkih odbora u pisanoj formi koje se prilažu uz Obrazac Z6, o čemu predsjednik biračkog odbora izdaje potvrdu o predaji primjedbi, a o čemu može obavijestiti i izbornu komisiju.

b) Posmatrač ima pravo tražiti kopiju Zapisnika o radu biračkog odbora. Prepis zapisnika o radu biračkog odbora akreditiranom posmatraču će se omogućiti na pogodan način, što podrazumijeva i slikanje fotoaparatom ili telefonom.

1.4. Udaljavanje posmatrača sa biračkog mjesta

Ako posmatrač tokom posmatranja ometa izborni proces, predsjednik biračkog odbora u postupku udaljavanja posmatrača sa biračkog mjesta treba ga prethodno opomenuti i poduzeti sve druge raspoložive mjere i radnje da ometanje prestane, a ako nastavi s ometanjem, birački odbor može odlučiti da posmatrača udalji sa biračkog mjesta, o čemu predsjednik obavezno obavještava gradsku/ općinsku izbornu komisiju.

1.5. Izgled akreditacija akreditiranih posmatrača

<small>BOSNA I HERCEGOVINA</small> <small>CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA</small> <small>SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</small>		<small>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА</small> <small>ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</small>
PS-		
Ime: _____		
Prezime: _____		
Pravo posmatranja prema odluci OIK/GIK br. _____		
Datum: _____		
Ovjerava: _____ MP		

Posmatrač, u toku posmatranja izbornog procesa, neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasanja. Za vrijeme posmatranja izbornih aktivnosti, posmatrač će nositi službenu akreditaciju i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ga povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata, nezavisnim kandidatom i kandidatom sa posebne liste kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

Slika 1. Izgled lica i naličja akreditacije za posmatrače koji su predstavnici političkih subjekata (bijela). Akreditacije izdaje općinska/gradska izborna komisija na osnovi liste ovjerenih političkih subjekata, odnosno Centralna izborna komisija BiH akreditira posmatrače koji će posmatrati rad Centralne izborne komisije BiH i Glavnog centra za brojanje.

<small>BOSNA I HERCEGOVINA</small> <small>CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA</small> <small>SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</small>		<small>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА</small> <small>ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</small>
PU-		
Ime: _____		
Prezime: _____		
Pravo posmatranja prema odluci OIK/GIK br. _____		
Datum: _____		
Ovjerava: _____ MP		

Posmatrač, u toku posmatranja izbornog procesa, neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasanja. Za vrijeme posmatranja izbornih aktivnosti, posmatrač će nositi službenu akreditaciju i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ga povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata, nezavisnim kandidatom i kandidatom sa posebne liste kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

Slika 2. Izgled lica i naličja akreditacije za posmatrače koji su predstavnici udruženja (siva). Centralna izborna komisija BiH akreditira i izdaje akreditacije udruženjima građana.

<small>BOSNA I HERCEGOVINA</small> <small>CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA</small> <small>SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO</small>		<small>БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА</small> <small>ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА</small>
MP-		
Name: _____		
Surname: _____		
Right to observe as per BiH CEC Decision No : _____		
Date: _____		
Approved by: _____ Stamp		

While observing the electoral process, the observer shall not disturb the electoral activities and he/she shall respect the secrecy of voting. While observing electoral activities, an observer shall wear the official accreditation card and shall not wear any insignia or markings which affiliate him/her with a specific political party, coalition, list of independent candidates, an independent candidate, and a candidate from a separate list of candidates representatives of national minorities.

Slika 3. Izgled lica i naličja akreditacije za međunarodne posmatrače (roza). Centralna izborna komisija BiH akreditira i izdaje akreditacije međunarodnim posmatračima.

3.

BIRAČKO MJESTO

- 4. a. REDOVNO BIRAČKO MJESTO
- b. BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA
- 5. BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE U ODSUSTVU
- 6. BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE NEPOTVRĐENIM-KOVERTIRANIM GLASAČKIM LISTIĆIMA
- 7. MOBILNI TIM

3. BIRAČKO MJESTO

Gradske/općinske izborne komisije, u pravilu, formiraju tri tipa biračkih mjesta, i to:

- **redovno biračko mjesto** na kojem biračko pravo ostvaruju birači koji glasaju za osnovnu izbornu jedinicu trenutnog prebivališta/boravišta
- **biračko mjesto za glasanje u odsustvu** na kojem biračko pravo ostvaruju raseljena lica kod kojih se osnovna izborna jedinica za koju glasaju razlikuje od osnovne izborne jedinice trenutnog prebivališta, odnosno raseljeno lice koje je izrazilo svoju biračku opciju za glasanje u općini prebivališta prema posljednjem provedenom popisu stanovništva u Bosne i Hercegovini iz 1991.
- **biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima** na kojem biračko pravo mogu ostvariti birači koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH, a na dan održavanja izbora zateknu se u zemlji. Biračima koji su stjecanjem punoljetstva prvi put upisani u Centralni birački spisak, a nisu upisani u zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, bit će omogućeno da glasaju uz važeći identifikacioni dokument iz Poglavlja IV ovog Priručnika i potvrdu izdatu od Centra za birački spisak, kojom dokazuje da se njegovo ime i prezime **ne nalazi ni na jednom izvodu iz CBS, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasače u Brčko distriktu BiH.**

1. OBILJEŽJA I OSIGURANJE PROSTORA NA BIRAČKOM MJESTU

1.1. Biračko mjesto i obilježja

- a. Pod biračkim mjestom i njegovom okolinom smatra se samo biračko mjesto, kao i prostor u krugu od 50 metara od ulaza u objekat u kojem se nalazi biračko mjesto.
- b. Na biračkom mjestu i njegovoj okolini mogu se postavljati samo zvanična obilježja izbora koja propiše Centralna izborna komisija BiH i koja se posredstvom gradske/općinske izborne komisije dostavljaju biračkom odboru. Zvanična obilježja izbora su:
  - plakati s izgledom glasačkih listića na kojima se glasa
  - plakati s uputama o načinu glasanja i plakati s informativnim sadržajima za birače
  - plakat s izvodima iz krivičnih zakona
  - spisak članova biračkog odbora sa naznakom na čiji prijedlog su imenovani.

1.2. Osiguranje prostora određenog za biračko mjesto

- Izborne komisije dužne su dan prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkog mjesta, osigurati da prostor koji je određen za biračko mjesto bude pripremljen za otvaranje.
- Ako birački odbor primijeti da postoje smetnje koje onemogućavaju da lica sa invaliditetom pristupe biračkom mjestu, može gradskoj/općinskoj izbornoj komisiji podnijeti zahtjev za stvaranje uvjeta da lica sa invaliditetom pristupe biračkom mjestu.

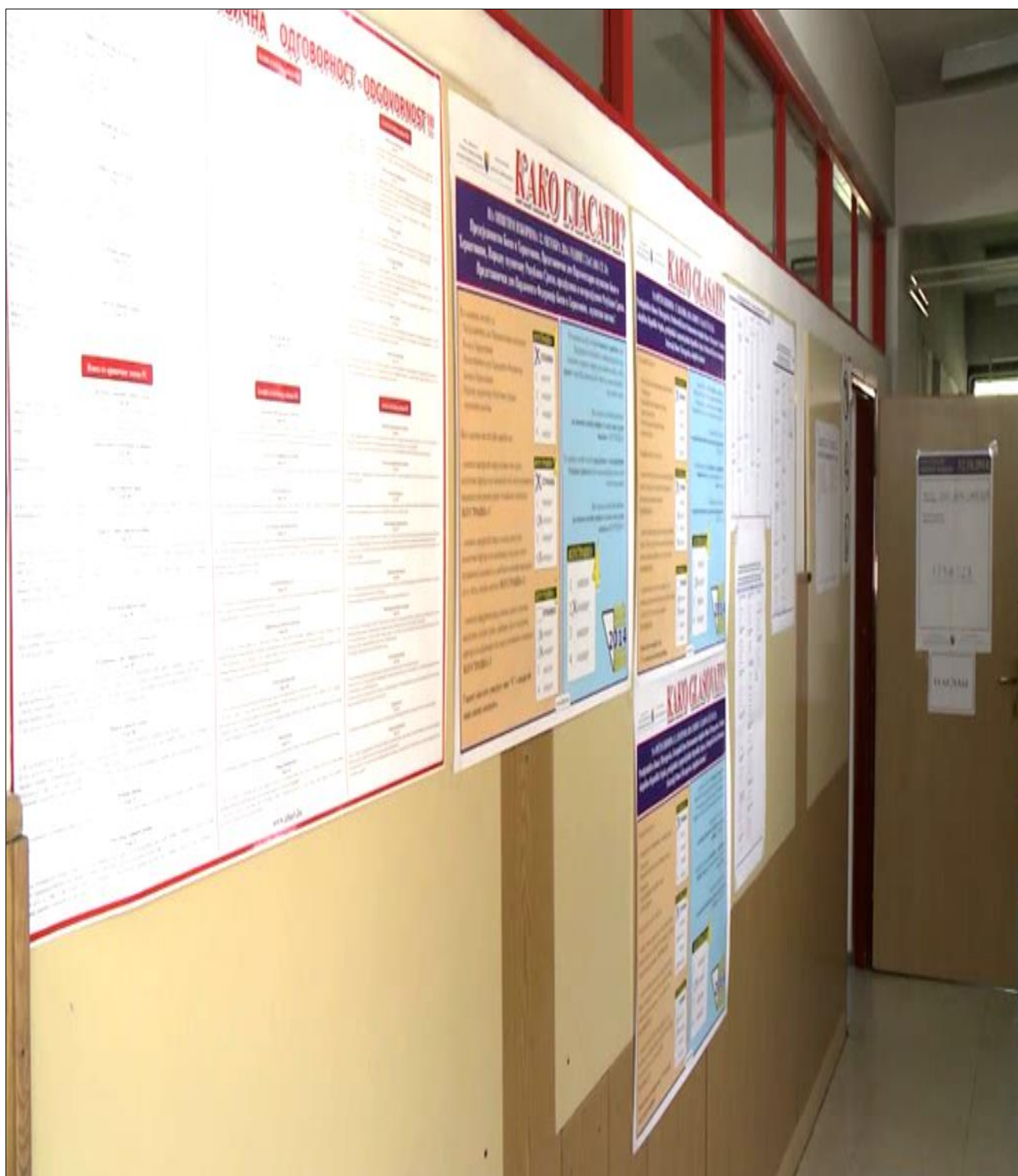
➤ Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini zabranjeno je nošenje i pokazivanje oružja i opasnih predmeta, korištenje fotoaparata, kamera, mobitela ili drugih sredstava kojima se može snimati ili isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj na biračkom mjestu, od trenutka preuzimanja glasačkih listića pa do napuštanja biračkog mjesta.

➤ U slučaju da birač upotrijebi neko od navedenih sredstava tokom boravka na biračkom mjestu ili tokom glasanja, birački odbor će to evidentirati u Zapisnik o radu biračkog odbora, uz navođenje ličnih identifikacionih podataka o biraču, kao i precizan opis korištenja sredstava te o tom slučaju obavijestiti izbornu komisiju.

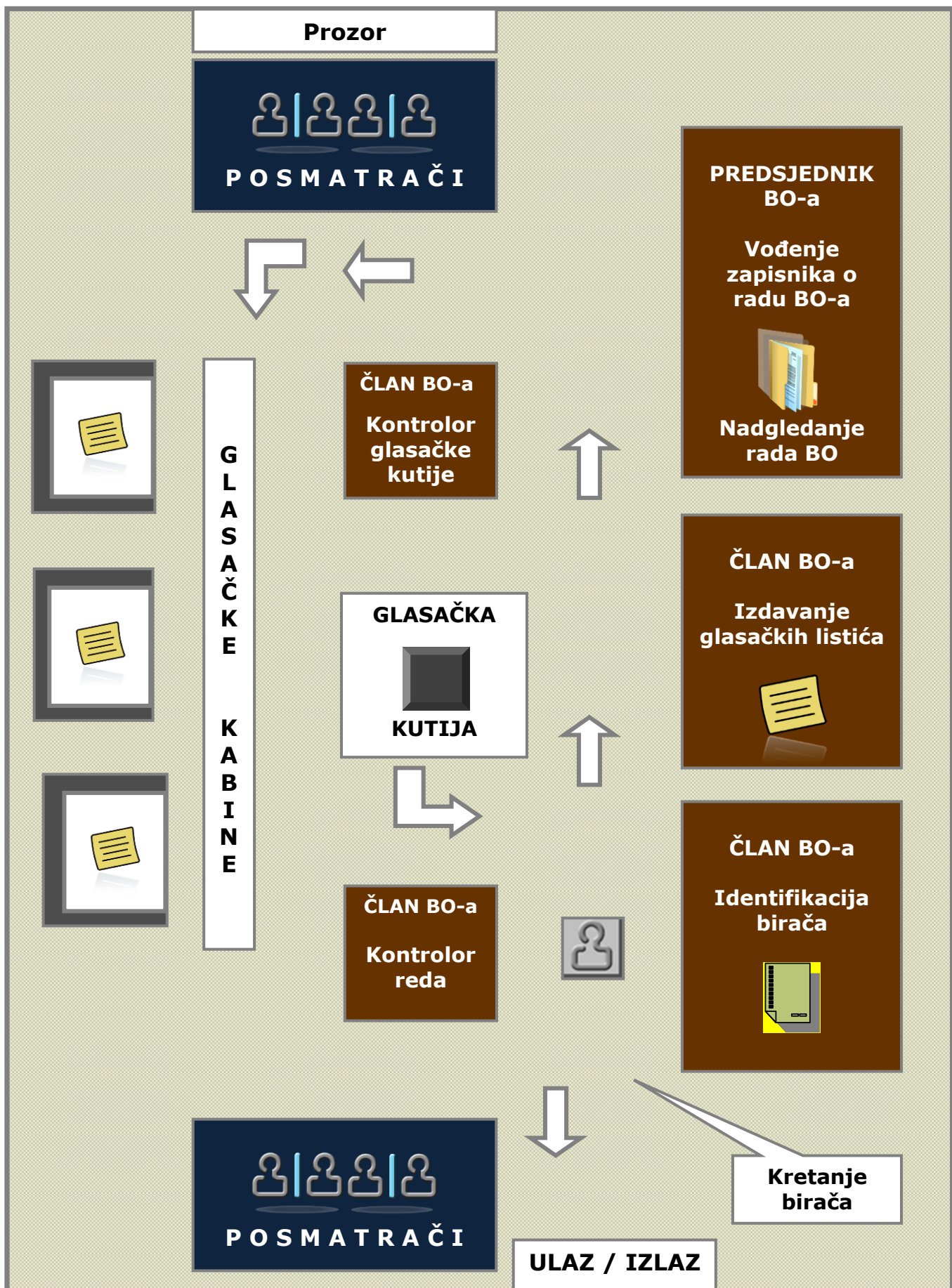
➤ Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini, također, nije dozvoljeno konzumiranje alkohola, kao ni donošenje i isticanje obilježja i simbola sa političkom konotacijom.

➤ Birački odbor postavlja na vidnom mjestu oznake zabrane za prethodno navedene radnje.

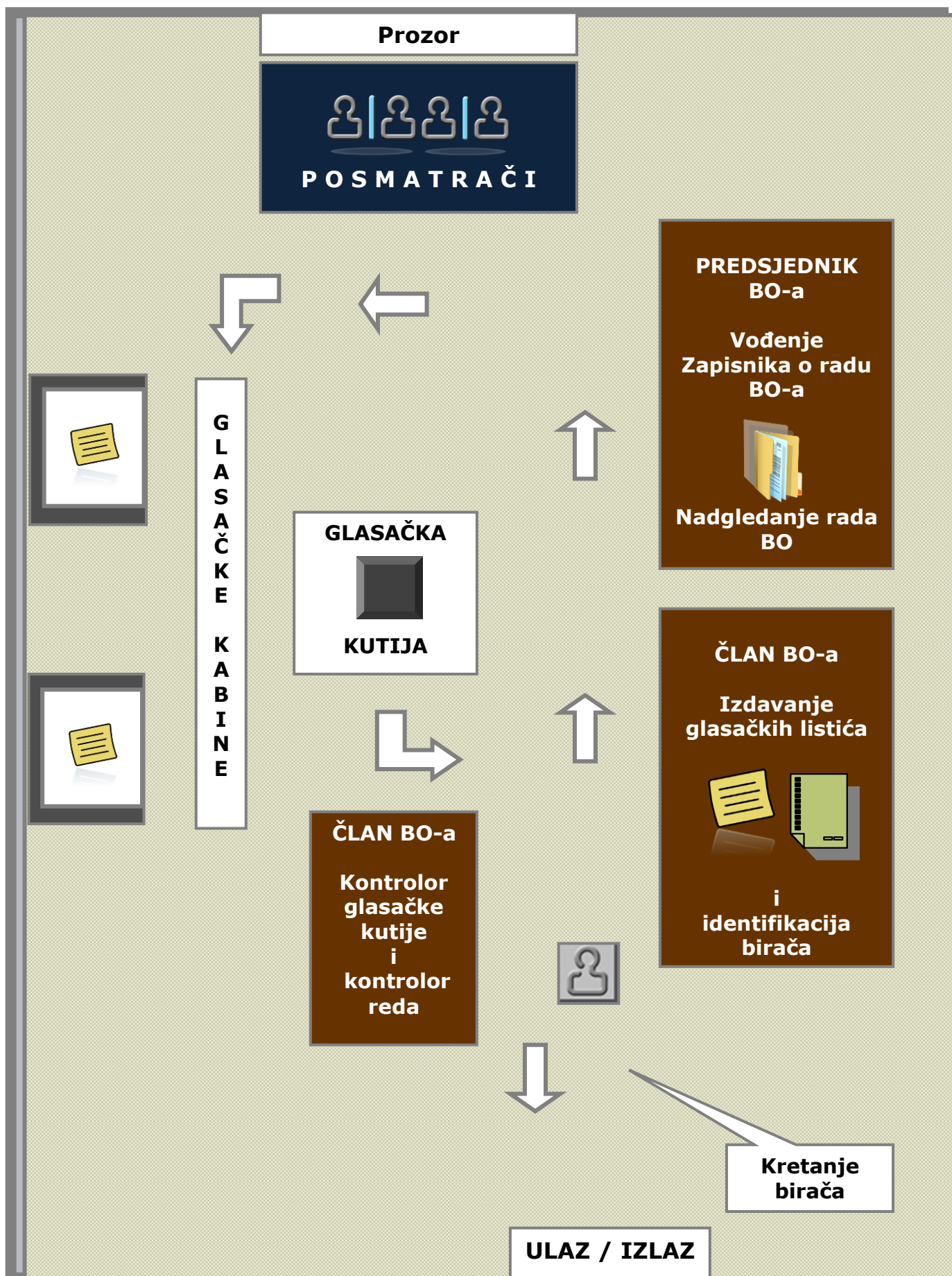
2.1 Uređenje ulaza i unutrašnjeg prostora biračkog mjesta

Ulaz na biračko mjesto - primjer

Slika 5. Shematski prikaz uređenja biračkog mjesta (birački odbor koji se sastoji od pet članova) – primjer

Slika 6. Shematski prikaz uređenja biračkog mjesta (birački odbor koji se sastoji od tri člana) – primjer

4. a. REDOVNO BIRAČKO MJESTO

1. DAN UOČI IZBORA

1.1. Izborna komisija će dan prije, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta, dostaviti biračkom odboru izborni materijal, i to:

- izvod iz Centralnog biračkog spiska
- glasačke listiće
- štambilj za dodatnu zaštitu glasačkih listića
- glasačku kutiju
- komplet obrazaca za biračko mjesto
- kandidatske liste, odnosno plakate sa izgledom glasačkih listića na kojima se glasa u toj izbornoj jedinici
- plakate s uputstvima o načinu glasanja i informativnim sadržajima za birače
- Zapisnik o radu biračkog odbora – ZARBO
- potrošni materijal prema specifikaciji iz Obrasca Z1 Zapisnika, neophodan za proces glasanja i brojanja glasačkih listića.

Kutije sa glasačkim listićima

1.1a Birački odbor prilikom preuzimanja izbornog materijala obavezno provjerava da li je izborni materijal koji je primio od izborne komisije kompletan i u ispravnom stanju, što potvrđuju svojim potpisima u Obrascu Z1 Zapisnika, kao i način skladištenja originalno preuzetog izbornog materijala od momenta preuzimanja do momenta početka rada biračkog odbora. Ako birački odbor utvrdi da izborni materijal nije kompletan, odmah o tome obavještava izbornu komisiju koja je obavezna da u kontaktu s Centralnom izbornom komisijom BiH otkloni sve nedostatke u najkraćem roku.

1.2. Nakon primljenog izbornog materijala, predsjednik i članovi biračkog odbora uređuju prostor koji je predviđen za biračko mjesto, na način da postavljaju stolove i stolice kako će se koristiti na dan izbora, **postavljaju glasačke kabine tako da su okrenute prema unutrašnjosti biračkog mjesta (vidi shemu)**. Birački odbor će stolice gdje će sjediti posmatrači, kao i stolove gdje će biti predsjednik biračkog odbora udaljiti najmanje 1.5 do 2 metra od glasačkih kabina - kako bi se zaštitila tajnost glasa birača.

1.3. Nakon toga birački odbor, ispred objekta u kojem se nalazi biračko mjesto, uklanja sve oznake i obilježja koja upućuju na političke subjekte, vjerske simbole, kao i ostale oznake koje mogu imati diskriminaciono značenje.

a) Birački odbor ispred prostorije u kojoj se nalazi biračko mjesto postavlja:

- oznaku biračkog mjesta, ulaza i izlaza
- oznaku zabrane unošenja oružja, zabrane pušenja, zabrane korištenja fotoaparata i mobitela
- kandidatske liste, odnosno plakate sa izgledom glasačkih listića na kojima se glasa u toj izbornoj jedinici
- postere s uputstvima o načinu glasanja "Kako glasati" i informativnim sadržajima za birače
- postere sa izvodima iz krivičnih zakona.

b) Predsjednik i članovi biračkog odbora zaključavaju prostoriju u kojoj je biračko mjesto, ključ predsjednik biračkog odbora nosi sa sobom, a objekat u kojem se nalazi biračko mjesto osigurava policija.

2. PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA

2.1. Svi članovi biračkog odbora moraju doći na biračko mjesto najmanje sat vremena prije početka glasanja. U tom vremenskom periodu samo članovi biračkog odbora i posmatrači mogu biti prisutni na biračkom mjestu.

2.2. Predsjednik biračkog odbora, prilikom otvaranja biračkog mjesta, dužan je, u skladu s propisom Centralne izborne komisije BiH, odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora i evidentirati ih u dio Z3 gdje se predsjednik i članovi potpišu u redu pored svog imena.

2.3. Ako Centralna izborna komisija BiH donese odluku o provođenju zaštitnih mjera, predsjednik biračkog odbora upoznaje sve članove biračkog odbora kao i posmatrače o obavezama proisteklim iz Instrukcije o postupanju organa za provođenje izbora na izborni dan u uvjetima epidemije Covid-19.

2.4. Prije početka glasanja, predsjednik, odnosno članovi biračkog odbora:

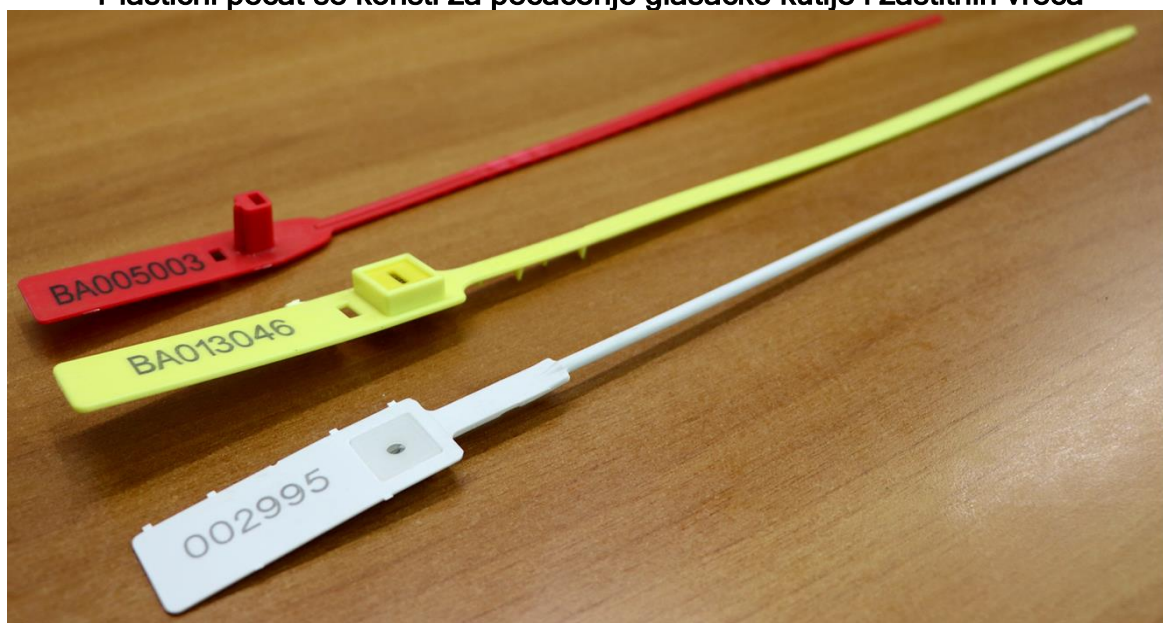
- upisuju sve neophodne podatke na kovertu, odnosno pakete
- predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje broj birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska
- ručno broje primljene glasačke listiće za svaki izborni nivo te predsjednik upisuje u Obrazac za brojno stanje ukupan broj primljenih glasačkih listića
- pokazuju praznu glasačku kutiju, nakon čega na nju stavljaju plastične pečate
- predsjednik u Obrazac za brojno stanje upisuje serijske brojeve pečata glasačke kutije
- postavljaju zapečaćenu glasačku kutiju na mjesto gdje je svi prisutni mogu vidjeti
- predsjednik provjerava identifikacioni dokument s fotografijom posmatrača, kako bi se utvrdilo da se ime posmatrača nalazi na akreditaciji, identifikacioni dokument zadržava do trenutka kada posmatrač napušta biračko mjesto
- predsjednik u Obrazac Z4 Zapisnika o radu biračkog odbora upisuje ime posmatrača, naziv subjekta koji ga je akreditirao, broj njegove akreditacije, vrijeme kada je posmatrač stigao i vrijeme kada je posmatrač napustio biračko mjesto

- predsjednik upućuje posmatrača na mjesto gdje mogu sjesti i posmatrati izborne aktivnosti te ih upozorava da se ne mogu miješati u izborni proces niti gledati u glasačku kabinu, ali da mogu postavljati pitanja u vezi s izbornim procesom
- predsjednik upisuje u Obrazac Z3 Zapisnika vrijeme otvaranja biračkog mjesta.

Glasačka kutija

Plastični pečat se koristi za pečaćenje glasačke kutije i zaštitnih vreća

2.5. Postupanje biračkog odbora u slučaju neispravnosti u pakiranjima glasačkih listića

U slučaju da birački odbor prilikom ručnog brojanja primljenih glasačkih listića utvrdi nepravilnosti:

- u pakiranjima glasačkih listića nađu materijal koji nije glasački listić, ili glasačke listiće na kojima nema odštampanih imena i prezimena kandidata, ili glasački listić ne sadrži kandidatske liste za tu izbornu jedinicu, ili glasačke listiće koje nije utvrdila Centralna izborna komisija BiH, obavezan ih je odvojiti i utvrditi njihov broj, kao i da utvrdi broj glasačkih listića koji su ispravni

- u paketima glasačkih listića prime manji ili veći broj glasačkih listića od predviđenog broja, a utjecao bi na proces glasanja zbog nedostatka glasačkih listića, odmah po saznanju o nepravilnostima obavještava izbornu komisiju.

Izborna komisija po obavještenju biračkog odbora obavezna je otići na biračko mjesto i utvrđenu nepravilnost zapisati u dio Z3 Zapisnika o radu biračkog odbora te dostaviti pisani izvještaj o utvrđenoj nepravilnosti Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Ukoliko birački odbor utvrdi nedostatak glasačkih listića neophodnih za njihov rad, obavještava o tome izbornu komisiju, koja u daljnjoj proceduri od biračkih odbora sa bližih biračkih mjesta uzima maksimalno do 100 glasačkih listića, te ih dostavlja biračkom odboru kojem nedostaju glasački listići.

O navedenom postupku izborna komisija sačinjava Zapisnik, a birački odbor te činjenice upisuje u Obrazac brojnog stanja u dio 3 "Broj naknadno zaduženih/izuzetih glasačkih listića", gdje birački odbor kojem su izuzeti glasački listići upisuje broj izuzetnih glasačkih listića, a birački odbor kojem su dati glasački listići upisuje broj preuzetih glasačkih listića, također birački odbori provedeni postupak upisuju u svoj Zapisnik.

Biračko mjesto

3. OTVARANJE BIRAČKOG MJESTA

- 3.1. Sva biračka mjesta otvaraju se u 07.00 sati, a zatvaraju se u 19.00 sati.
- 3.2. Predsjedniku ili članovima biračkog odbora koji nisu upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za to biračko mjesto bit će omogućeno da budu odsutni s biračkog mjesta onoliko vremena koliko im je potrebno da na biračkom mjestu gdje su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska i glasaju. Ukoliko će predsjednik ili član biračkog odbora biti duži vremenski period odsutni sa biračkog mjesta, zbog potrebe glasanja, tada zamjenik predsjednika, odnosno zamjenik člana biračkog odbora, učestvuje u radu biračkog odbora za vrijeme njihovog odsustva.
- 3.3. Ako biračko mjesto nije otvoreno na vrijeme, a kašnjenje je trajalo do tri sata ili kraće, glasanje na tom biračkom mjestu može se produžiti za vremenski period u dužini trajanja kašnjenja. Ako je kašnjenje trajalo duže od tri sata, o dužini perioda za koji se glasanje produžava odlučuje gradska/općinska izborna komisija.

4. PROCEDURE GLASANJA

4.1. Tajnost glasanja

c) Ispunjavanje glasačkog listića na biračkom mjestu je **tajno**, glasanje je **lično**.

- U glasačkoj kabini u isto vrijeme smije se nalaziti samo jedno lice, osim ako se radi o biračima koji su slijepi, nepismeni ili fizički nesposobni (vidi: "Pomoć drugog lica prilikom glasanja").
- Predsjednik i članovi biračkog odbora dužni su osigurati tajnost glasanja i onemogućiti da neko lice glasa umjesto drugog lica pod njegovim imenom glasa ili da jedno lice više puta glasa.
- Lice koje zloupotrijebi biračko pravo ili učini izbornu prevaru snosit će krivičnu odgovornost (vidi: 9. KAZNENE ODREDBE).

biračkog prava.

4.2. Važeći dokument za identifikaciju

- Za utvrđivanje identiteta birača služi jedan od sljedećih važećih dokumenata sa fotografijom:

lična karta

passoš

ili vozačka dozvola

- Ako je birač promijenio ime, obavezan je, uz jednu od navedenih ličnih isprava, dati na uvid i rješenje o promjeni imena koje je izdalo nadležno tijelo.

4.3. Identifikacija birača i izdavanje glasačkog listića

e) Dolaskom na biračko mjesto radi glasanja, svaki birač mora predložiti jedan od važećih ličnih dokumenata. Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju, dužan je utvrditi da li izgled birača odgovara fotografiji birača na identifikacionom dokumentu i uporediti jedinstveni matični broj birača (JMB) na identifikacionom dokumentu sa jedinstvenim matičnim brojem, koji se nalazi u izvodu iz konačnog Centralnog biračkog spiska pored imena birača. Nakon utvrđivanja identiteta birača i pronalaska njegovo ime u izvodu iz Centralnog biračkog spiska član biračkog odbora uz pomoć "**pomoćnog šablona**" omogućava biraču da se potpiše. Birač je obavezan da se potpiše identično kao na identifikacionom dokumentu, o čemu je član biračkog odbora dužan upozoriti ga, za što je odgovoran.

f) Nakon što se birač potpiše u izvod iz Centralnog biračkog spiska, član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića na svaki glasački listić - na prednjoj stranici, ispod teksta "Uputstvo za glasanje", stavlja otisak štambilja biračkog mjesta i potpisuje se pored otiska štambilja, objašnjava biraču kako pravilno popuniti glasački listić. Kada jedna od glasačkih kabina bude slobodna, član biračkog odbora izdaje biraču glasačke listiće i upućuje ga prema glasačkim kabinama.

Pomoćni šablon

Potpisivanje birača

IZVOD IZ CENTRALNOG BIRAČKOG SPISKA
IZVODAK IZ SREDIŠNJEG BIRAČKOG POPISA
ИЗВОД ИЗ ЦЕНТРАЛНОГ БИРАЧКОГ СПИСКА

IKCBSR
ИКСБСР

131A016 - BUTMIR 7 /
БУТМИР 7

131 ПИДЏА /
ПЛИДЖА

R.R. Р.Р.	PREZIME (IME JEDNOG RODITELJA) IME ПРЕЗИМЕ (ИМЕ ЈЕДНОГ РОДИТЕЉА) ИМЕ	SPOL СПОЛ	JMB ЈМБ	POTPIS ПОТПИС
22.	AJKUNIC (ARIF) MIRALEM АЈКУНИЋ (АРИФ) МИРАЛЕМ	M	0708959171532	
23.	AJKUNIC (ISMET) MIRZA АЈКУНИЋ (ИСМЕТ) МИРЗА	M	0802980172189	
24.	AJKUNIC (ISMET) MIRZA АЈКУНИЋ (ИСМЕТ) МИРЗА	Ž	0105960179990	
25.	AJKUNIC (ARIF) NEDVIN АЈКУНИЋ (АРИФ) НЕДВИН	M	130504171602	

AJKUNIC (ISMET) RUSMIR M
АЈКУНИЋ (ИСМЕТ) РУСМИР M

Ali Mir

31.	ALAGIC (HIMZO) ŠAMKA АЛАГИЋ (ХИМЗО) ШАМКА	Ž	1108959116058	
32.	ALAGIC (SEAD) DŽENANA АЛАГИЋ (СЕАД) ДЖЕНАНА	Ž	1510986175077	
33.	ALAGIC (AHMED) EDIN АЛАГИЋ (АХМЕД) ЕДИН	M	2610980111067	
34.	ALAGIC (MUSTAFA) EDINA АЛАГИЋ (МУСТАФА) ЕДИНА	Ž	1906980176501	
35.	ALAGIC (AHMED) ERMIN АЛАГИЋ (АХМЕД) ЕРМИН	M	2205985111128	
36.	ALAGIC (HASAN) HANIFA АЛАГИЋ (ХАСАН) ХАНИФА	Ž	0111954116065	
37.	ALAGIC (FERID) MEHMED АЛАГИЋ (ФЕРИД) МЕХМЕД	M	2509955111068	
38.	ALIBASIĆ (ZAIM) HANA АЛИБАШИЋ (ЗАИМ) ХАНА	Ž	0302000175001	
39.	ALIBASIĆ (ŠERIF) JASMINKA АЛИБАШИЋ (ШЕРИФ) ЈАСМИНКА	Ž	2703965335119	
40.	ALIBASIĆ (IBRAHIM) SENAD АЛИБАШИЋ (ИБРАХИМ) СЕНАД	M	0606967171501	
41.	ALIC (KASIM) ALMINA АЛИЋ (КАСИМ) АЛМИНА	Ž	0811988179130	
42.	ALIC (SAFET) AMELA АЛИЋ (САФЕТ) АМЕЛА	Ž	2311992175012	

20.10.20

Stranica 3

OKRENITE DRUGU STRANICU
ОКРЕНИТЕ ДРУГУ СТРАНУ

UPUTSTVO-УПУТСТВО-NAPUTAK

Označite kvadratić pored naziva samo jedne političke stranke ili koalicije ili imena nezavisnog kandidata.

Označite kvadratić pored naziva samo jedne političke stranke ili koalicije i odaberite onoliko kandidata s te liste koliko želite.

Označite kvadratić pored imena jednog ili više kandidata sa samo jedne odabrane liste političke stranke ili koalicije.

Означите квадратић поред назива само једне политичке партије или коалиције или имена независног кандидата.

Означите квадратић поред назива само једне политичке партије или коалиције и одаберите онолико кандидата са те листе колико желите.

Означите квадратић поред имена једног или више кандидата са само једне одабране листе политичке партије или коалиције.

Označite kvadratić pokraj naziva samo jedne političke stranke ili koalicije ili imena neovisnog kandidata.

Označite kvadratić pokraj naziva samo jedne političke stranke ili koalicije i odaberite onoliko kandidata s te liste koliko želite .

Označite kvadratić pokraj imena jednoga ili više kandidata sa samo jedne odabrane liste političke stranke ili koalicije.

OKRENITE DRUGU STRANICU
ОКРЕНИТЕ ДРУГУ СТРАНУ

ZASTUPNIČKI/PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE IZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE - IZBORNA JEDINICA 3

ЗАСТУПНИЧКИ/ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ИЗ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА 3

ОПШТИ ИЗБОРИ 02.10.2022.

[Handwritten signature]

Birač u glasačkoj kabini

- g) Birač nakon popunjavanja glasačkih listića u glasačkoj kabini presavija ih tako da se zaštiti tajnost glasa i svaki pojedinačno ubacuje u glasačku kutiju. Član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije vodi računa da svi glasački listići budu ubačeni u glasačku kutiju.
- d) Ako se ime birača ne nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska, predsjednik biračkog odbora pomaže biraču da utvrdi na kom biračkom mjestu birač treba glasati.

➤ U slučaju da birač ne ubaci sve glasačke listiće koji su mu izdati na biračkom mjestu, član biračkog odbora zadužen za kontrolu glasačke kutije upozorit će ga da je obavezan to uraditi. Ako birač ne postupi u skladu s upozorenjem, predsjednik biračkog odbora će u Zapisnik o radu biračkog odbora evidentirati ovaj slučaj, zapisujući podatke s identifikacionog dokumenta birača.

4.4. Oštećeni glasački listić

U slučaju da birač u glasačkoj kabini pogrešno popuni i ošteti svoj glasački listić, ima pravo od člana biračkog odbora koji mu je izdao glasačke listiće tražiti da mu se zamjeni jedan ili više glasačkih listića, ako članu biračkog odbora vrati oštećene glasačke listiće. Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića upisuje riječ "oštećen" preko vraćenog glasačkog listića i ulaže ga u za to predviđenu kovertu, nakon čega izdaje biraču drugi glasački listić na koji stavlja otisak štambilja i potpisuje se pored.

4.5. Pomoć drugog lica

a) Birač koji je slijep, nepismen ili fizički nesposoban je lice kojem je potrebna pomoć drugog lica prilikom potpisivanja izvoda iz Centralnog biračkog spiska i glasanja. Da bi ostvario pravo pomoći drugog lica, birač mora dokazati predsjedniku biračkog odbora dokumentom izdatim od nadležnog organa da je slijep ili fizički nesposoban, dok nepismenost dokazuje upisanim XX ili praznom rubrikom u polju za potpis na identifikacionom dokumentu. Predsjednik biračkog odbora će odobriti pomoć drugog lica biraču koji zbog očite nesposobnosti nije u stanju sam da se potpiše na izvodu iz CBS i da obavi glasanje. Predsjednik biračkog odbora za tu kategoriju birača popunjava obrazac PDL - Pomoć drugog lica, koji ostaje kod člana biračkog odbora zaduženog za identifikaciju i pakira se zajedno sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska. Nakon toga, predsjednik biraču odobrava da drugo lice, koje izabere birač, pomogne glasati. To lice ne smije biti član biračkog odbora niti akreditirani posmatrač. Lice koje pomaže biraču da glasa napisat će svoje ime štampanim slovima u izvodu iz Centralnog biračkog spiska pored imena birača kojem je pomagao i potpisati se. Član biračkog odbora upisuje u dio predviđen za potpis "XX", broj identifikacionog dokumenta birača koji glasa i birača koji mu pomaže pored njegovog potpisa. Lice koje pomaže drugom biraču da glasa ne mora biti upisano u Centralni birački spisak. **Jedno lice može pomagati samo jednom biraču.**

Obrazac PDL Pomoć drugog lica (nepismeni birač)

PDL/ПДЛ

Pomoć drugog lica/druge osobe/Помоћ другог лица

☒ Na biračkom mjestu/На бирачком мјесту ☐ Izvan biračkog mjesta/Изван бирачког мјеста
---

1 131A016
RB obrasca /РБ обрасца Број ВМ/Број БМ

AMIR AMIR 111111111111 13AE04550
Ime i prezime birača, JMB i broj lične karte/osobne iskaznice/ Име и презиме бирача, ЈМБ и број личне карте

EDIN EDIN 0411HD 2200 G
Ime i prezime lica koje pomaže/osobe koja pomaže, broj lične karte/osobne iskaznice i potpis/ Име и презиме лица које помаже, број личне карте и потпис

☐ Slijepi birač/Слијепи бирач ☒ Nepismeni birač/ Неписмени бирач ☐ Fizički nesposoban birač/ Физички неспособан бирач

Staviti oznaku X u kvadratić prema kategoriji kojoj birač pripada/ Ставити ознаку X у квадратнић према категорији којој бирач припада

LICNA KARTA 13AE04550
Navod o vrsti dokaza o potrebi glasanja/glasovanja birača uz pomoć drugog lica/druge osobe i broj dokaza/ Навод о врсти доказа о потреби гласања бирача уз помоћ другог лица и број доказа

124
Redni broj birača u izvodu iz CBS/izvatku iz SBP/
Редни број бирача у изводу из ЦБС

Predsjednik BO/Председник БО
Edin' Usto
Ime, prezime i potpis/Име, презиме и потпис

Obrazac PDL Pomoć drugog lica (fizički nesposoban birač)

PDL/ПДЛ

Pomoć drugog lica/druge osobe/Помоћ другог лица

- Na biračkom mjestu/На бирачком мјесту
 Izvan biračkog mjesta/Изван бирачког мјеста

2

RB obrasca /РБ обрасца

131A016

Broj VM/Број ВМ

ERWAN ERWAN 1111111111 55FGH1250
Ime i prezime birača, JMB i broj lične karte/osobne iskaznice/ Име и презиме бирача, ЈМБ и број личне карте

DINA DINA 25GH14444
Ime i prezime lica koje pomaže/osobe koja pomaže, broj lične karte/osobne iskaznice i potpis/ Име и презиме лица које помаже, број личне карте и потпис

- Slijepi birač/Слијепи бирач
 Nepismeni birač/ Неписмени бирач
 Fizički nesposoban birač/ Физички неспособан бирач

Staviti oznaku X u kvadratić prema kategoriji kojoj birač pripada/ Ставити ознаку X у квадратичи према категорији којој бирач припада

LICE FIZIČKI NESPOSOBNO ZA GLASANJE

Navod o vrsti dokaza o potrebi glasanja/glasovanja birača uz pomoć drugog lica/druge osobe i broj dokaza/ Навод о врсти доказа о потреби гласања бирача уз помоћ другог лица и број доказа

84

Redni broj birača u izvodu iz CBS/izvatku iz SBP/
Редни број бирача у изводу из ЦБС

Predsjednik BO/Председник БО

Ime, prezime i potpis/Име, презиме и потпис

- b) Fizički nesposobni birači su i oni koji dođu do biračkog mjesta, ali nisu u stanju ući na biračko mjesto. Drugo lice koje takav birač izabere donosi važeći identifikacioni dokument fizički nesposobnog birača na biračko mjesto i izjavljuje da birač ne može ući na biračko mjesto. Član biračkog odbora zadužen za identifikaciju provjerava da li je ime fizički nesposobnog birača upisano u izvod iz Centralnog biračkog spiska. Ako je ime tog birača upisano u izvod iz Centralnog biračkog spiska, predsjednik biračkog odbora, odlazi prema fizički nesposobnom biraču s Obrascem PDL - Pomoć drugog lica, Zapisnikom o radu biračkog odbora, glasačkim listićima (sa otiskom štambilja), olovkom i kovertom. Predsjednik BO popunjava Obrazac PDL - Pomoć drugog lica, upisuje ime prezime i JMB fizički nesposobnog birača u dio Z5 Zapisnika o radu biračkog odbora.

Fizički nesposobni birač potpisuje se pored tih podataka i popunjava glasačke listiće koje stavlja u predviđenu kovertu. Predsjednik biračkog odbora osigurava da birač popuni svoje glasačke listiće tako da mu omogući tajnost glasanja. Izuzetno, biraču koji je došao do biračkog mjesta u automobilu i nije u stanju da izađe iz automobila, bit će omogućeno da glasa u automobilu uz navedenu proceduru. Lice koje je fizički nesposobni birač izabrao, odnosi kovertu s glasačkim listićima do glasačke kutije, otvara kovertu i glasačke listiće ubacuje glasački kutiju. Član biračkog odbora upisuje u dio predviđen za potpis, pored imena fizički nesposobnog birača, broj identifikacionog dokumenta tog birača. Lice koje pomaže fizički nesposobnom biraču upisuje svoje ime štampanim slovima pored imena fizički nesposobnog birača u izvod iz Centralnog biračkog spiska i potpisuje se. Predsjednik biračkog odbora obrazac PDL - Pomoć drugog lica predaje članu biračkog odbora zaduženog za identifikaciju i koji se pakira zajedno sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska.

4.6. Pripadnici policije

Pripadnicima policije kada ulaze na biračko mjesto i u njegovoj okolini nije dozvoljeno nošenje oružja za koje su zaduženi, osim u slučaju ako se zahtijeva pomoć policije za održavanje mira i reda na biračkom mjestu.

4.7. Ometanje procesa glasanja i udaljavanje s biračkog mjesta

- a) Predsjednik biračkog odbora može s biračkog mjesta i iz njegove okoline udaljiti svako lice koje narušava red. Svako udaljavanje s biračkog mjesta treba zabilježiti u Obrazac Z7 Zapisnika.
- b) Ako na biračkom mjestu postoji opasnost za red i mir, ako dođe do nasilja ili se otkrije oružje ili opasni predmeti, predsjednik biračkog odbora će u skladu sa svojim dužnostima i odgovornošću:
  - prekinuti glasanje za onoliko vremena koliko je potrebno da se ponovo uspostavi red i mir na biračkom mjestu
  - nakon prekida glasanja i ponovo uspostavljenog reda i mira, postupiti kako je navedeno u ovom priručniku u naslovu "Procedure glasanja".
- c) Ako se red na biračkom mjestu naruši, predsjednik biračkog odbora može zahtijevati pomoć policije ili snaga sigurnosti izvan biračkog mjesta kako bi se ponovo uspostavio red i mir na biračkom mjestu. Glasanje se prekida dok se na biračkom mjestu nalaze pripadnici policije ili snaga sigurnosti. O svim pojavama ometanja glasanja i narušavanja reda na biračkom mjestu predsjednik biračkog odbora obavještava izbornu komisiju.

4.8. Prisustvo predstavnika medija na biračkom mjestu

- a) Ako predstavnici medija žele ući na biračko mjesto s ciljem izvještavanja javnosti o toku glasanja na tom biračkom mjestu, predsjednik biračkog odbora odobrit će im prisustvo na biračkom mjestu onoliko dugo koliko je potrebno da se pripremi kratko izvještavanje.
- b) Predsjednik biračkog odbora obavijestit će predstavnike medija da prilikom boravka na biračkom mjestu ni na koji način ne smiju remetiti tok glasanja niti ugroziti tajnost glasanja i informirati ih o utvrđenim pravilima ponašanja na biračkom mjestu.
- c) Ako predstavnici medija ometaju proces glasanja i krše utvrđena pravila ponašanja na biračkom mjestu ili krše red na biračkom mjestu, predsjednik biračkog odbora postupit će na način opisan u tački 4.7.

5. ZATVARANJE BIRAČKOG MJESTA

- a) Biračko mjesto zatvara se u 19.00 sati, ali će se biračima koji se nalaze u redu na biračkom mjestu u 19:00 sati, omogućiti glasanje.

- b) Birački odbor produžava svoj rad iza 19,00 sati i to najduže do 22,00 sati. Procedura zatvaranja biračkog mjesta je:
- predsjednik objavljuje 15 minuta prije zatvaranja biračkog mjesta svim prisutnim unutar i ispred biračkog mjesta vrijeme zatvaranja biračkog mjesta
  - član biračkog odbora zadužen za kontrolu reda u vrijeme zatvaranja biračkog mjesta staje na kraj reda kako bi se osiguralo da se nijedno lice ne priključi nakon zatvaranja biračkog mjesta, a odmah nakon što posljednji birač iz reda glasa zatvara vrata
  - predsjednik u Obrazac Z8 Zapisnika upisuje vrijeme zatvaranja biračkog mjesta
  - predsjednik zatvara otvor glasačke kutije petim plastičnim pečatom čiji broj upisuje u Obrazac brojnog stanja.
- c) Prilikom zatvaranja biračkog mjesta predsjednik u Obrazac Z4 Zapisnika evidentira prisutne akreditirane posmatrača.

- Predsjednik biračkog odbora obavezan je da, prema rasporedu koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH, izornoj komisiji dostavlja informacije i podatke:
- da li je biračko mjesto otvoreno na vrijeme
  - da li je nakon provedenog glasanja birača biračko mjesto zatvoreno na vrijeme
  - koliko je birača na biračkom mjestu glasalo i to najmanje dva puta tokom dana izbora, kao i u dodatnim terminima ako to izborna komisija zatraži.

VAŽNO :

Udaljavanje Predsjednika/člana/članova biračkog odbora s biračkog mjesta

Izborna komisija može sa biračkog mjesta udaljiti predsjednika i članove biračkog odbora koji su svojim aktivnostima narušili kontinuitet glasanja, odnosno postupali suprotno pravilima u toku glasanja ili brojanja glasačkih listića.

Biračko mjestu sa kojeg su udaljeni predsjednik i članovi biračkog odbora popunjava se zamjenikom predsjednika i zamjenicima članova biračkih odbora. Izborna komisija obavezna je o tome pisanim putem obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH i dostaviti kompletnu dokumentaciju o poduzetim radnjama. Izborna komisija navedeni postupak pokreće po prijavi predsjednika ili člana biračkog odbora, akreditiranih posmatrača ili birača ili po službenoj dužnosti.

6. POPUNJAVANJE OBRASCA ZA BROJNO STANJE I PAKIRANJE NEISKORIŠTENIH I OŠTEĆENIH GLASAČKIH LISTIĆA

- a) Obrazac za brojno stanje i pakiranje neiskorištenih i oštećenih glasačkih listića popunjavanje se prije otvaranja glasačke kutije sa iskorištenim glasačkim listićima
- b) Predsjednik biračkog odbora pakuje štambilj u PLD vrećicu, koju sa izbornim materijalom predaje izornoj komisiji.
- c) Neiskorišteni glasački listići upakirani u originalne kutije i koverta s oštećenim glasačkim listićima pakiraju se u providnu zaštitnu vreću, posebno za svaki izborni nivo. Birački

odbor je dužan na svaku zaštitnu vreću upisati šifru biračkog mjesta i oznaku izbornog nivoa.

d) Broj potpisa u izvodu iz Centralnog biračkog spiska, predsjednik biračkog odbora upisuje u dio Z9 Zapisnika o radu biračkog odbora (broj potpisa po svakoj stranici), a ukupan broj potpisa upisuje u red 5 Obrasca brojnog stanja.

e) Predsjednik biračkog odbora, ODMAH, nakon utvrđivanja broja potpisa u izvodu iz Centralnog biračkog spiska, odlaže ga u za to predviđenu kovertu koju preko zalijepljenog otvora lijepi samoljepljivom naljepnicom na kojoj piše "Izvod iz CBS - NE OTVARAJ!", te je ostavlja na vidnom mjestu na radnoj površini. Nakon završetka svih aktivnosti ova koverta se pakira prema shemi pakiranja.

Predsjednik biračkog odbora sve obrasce popunjava crvenom olovkom koju je dobio u izbornom materijalu.

Dio Z9 Zapisnika o radu biračkog odbora

EVIDENCIJA BROJA POTPISA

Obrazac Z9

Broj BM 13/A016

Str1 18 / Str2 12 / Str3 17 / Str4 20 / Str5 16 / Str6 11 / Str7 14 / Str8 10 / Str9 3 /
Str10 19 / Str11 15 / Str12 15 / Str13 17 / Str14 12 / Str15 8 / Str16 14 / Str17 14 /
Str18 16 / Str19 17 / Str20 9 / Str21 11 / Str22 8 / Str23 19 / Str24 15 / Str25 6 /
Str26 18 / Str27 16 / Str28 15 / Str29 9 / Str30 11 / Str31 15 / Str32 10 / Str33 10 /
Str34 ___ / Str35 ___ / Str36 ___ / Str37 ___ / Str37 ___ / Str39 ___ / Str40 ___ / Str41 ___ /
Str42 ___ / Str43 ___ / Str44 ___ / Str45 ___ / Str46 ___ / Str47 ___ / Str48 ___

U svako polje obavezno upisati broj potpisa koji se nalaze na toj stranici izvoda iz Centralnog biračkog spiska/ U svako polje obavezno je upisati broj potpisa koji se nalaze na toj stranici izvotka iz Središnjeg biračkog popisa.

Ukupan broj potpisa

440
(sabrati brojeve potpisa sa svih stranica)

Zapažanje

Navesti broj stranice, ime i prezime i redni broj birača kod koga se desila greška prilikom potpisivanja i opisati koja vrsta greške se desila.

Primjer popunjenog Obrasca brojnog stanja

OBRAZAC ZA BROJNO STANJE (REDOVNO BIRAČKO MJESTO)	NAZIV OPĆINE: 1 L I O Ž A	BROJ BIRAČKOG MJESTA: 1 3 1 A 0 1 6
PEČAT 1 BA 3 1 7 2 4 0 BA 3 6 2 7 1 4	PEČAT 2 BA 3 1 8 4 7 2 BA 3 2 0 0 4 5	PEČAT 4 BA 3 1 8 4 7 2 BA 3 2 0 0 4 5
Serijski broj plastičnog pečata		
DIO I: PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA	PREDSTAVNIKI ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH	PREDSTAVNIKI ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
1. Broj biraca na izvodu iz Centralnog biračkog spiska/popisa (ručno brojati)	0 8 4 7	0 8 4 7
2. Broj primljenih glasačkih listića	0 8 5 0	0 8 5 0
DIO II: TOKOM GLASANJA/TIJEKOM GLASOVANJA	PREDSTAVNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE	PREDSTAVNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
3. Broj naznačno primljenih / izuzetih glasačkih listića	0 0 0 0	0 0 0 0
4. Sveukupan broj primljenih gl. listića (redak 2 + redak 3)	0 8 5 0	0 8 5 0
DIO III: NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA	PREDSTAVNIKI ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH	PREDSTAVNIKI ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH
5. Broj potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska/popisa (ručno brojati)	0 4 4 0	0 4 4 0
6. Broj upropastjenih glasačkih listića (paket 2)	0 0 0 0	0 0 0 0
7. Broj IZDANIH glasačkih listića (redak 5 + redak 6)	0 4 4 0	0 4 4 0
8. Broj NEISKORIŠTENIH glasačkih listića (ručno brojati)	0 4 1 0	0 4 1 0
9. UKUPAN BROJ ZADUŽENIH GL. LISTIĆA (redak 7 + redak 8)	0 8 5 0	0 8 5 0
10. TEST TAČNOSTI/TOČNOSTI: redak 9 = redak 4; ako nisu isti, upisati razliku.	0 0 0 0	0 0 0 0

Serijski broj plastičnog pečata
PEČAT 5
BA 3 3 7 6 1 0

Potpisujući se ispod, izjavljujem da ovi brojevi tačno/točno odražavaju izborne aktivnosti na ovom biračkom mjestu.

PREDSJEDNIK ANIDA BEŠOVIĆ	IME (TISKANIM SLOVIMA) ANIDA BEŠOVIĆ	POTPIS <i>Anida Bešović</i>
ČLAN 1 BEHRA TERIĆ	ČLAN 3 DRAGANA BAHIROVIĆ	POTPIS <i>Dragana Bahirović</i>
ČLAN 2 JANA ŠPARIĆ	ČLAN 4 MUSTAFA LAKOVIĆ	POTPIS <i>Mustafa Laković</i>

4. b. BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA

7. REDOSLIJED BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA

7.1 Redoslijed i sistemi brojanja glasačkih listića

Glasački listići na biračkom mjestu broje se sljedećim redoslijedom:

Federacija BiH

- a) Predsjedništvo BiH - VEĆINSKI GLAS - SIVA vreća
- b) Parlamentarna skupština BiH - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST - PLAVA vreća
- c) Parlament FBiH - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST - LJUBIČASTA vreća
- d) Skupština kantona - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST - BORDO CRVENA vreća

Republika Srpska

- a) Predsjedništvo BiH - VEĆINSKI GLAS - SIVA vreća
- b) Parlamentarna skupština BiH - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST - PLAVA vreća
- c) Predsjednik i potpredsjednici RS - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST - ŽUTA vreća
- d) Narodna skupština RS - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST - SMEĐA vreća

Birački odbor u Brčko distriktu BiH broji glasačke listiće na način da broji glasačke listiće iz Federacije BiH pod tačkom a) pa broji glasačke listiće iz Republike Srpske pod tačkom a), nakon toga tim principom broji glasačke listiće pod tačkom b) pa pod tačkom c) i na kraju broji glasačke listiće iz Republike Srpske pod tačkom d), obzirom da birači u Brčko distriktu BiH koji glasaju za nivoe vlasti iz Federacije BiH ne glasaju za Skupštinu kantona i ti birači dobijaju 3 glasačka listića.

8. GLASAČKI LISTIĆI

8.1. Važeći glasački listići - VEĆINSKI GLAS

Glasački listić je važeći ako:

- je u onom obliku koji je potvrdila i službeno izdala Centralna izborna komisija BiH
- je označen tako da je namjera birača jasna
- nije potpisan i na njemu nije ispisano ime, naziv, izjava ili neki drugi tekst, ilustracija ili simbol
- oštećenje glasačkog listića nije takvo da se ne može ustanoviti namjera birača.

8.2. Važeći glasački listići - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST

Glasački listić je važeći ako je:

- označen kvadratić ispred naziva političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata
- označen kvadratić ispred naziva političke stranke, koalicije, kandidata ili liste nezavisnih kandidata i ispred jednog ili više kandidata unutar liste te političke stanke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata

- označen kvadratić ispred jednog ili više kandidata unutar liste jedne političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata.

VEĆINSKI GLAS

ПРЕДСЈЕДНИК И ПОТПРЕДСЈЕДНИЦИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

PREDSJEDNIK I POTPREDSJEDNICI REPUBLIKE SRPSKE

600

ПРОЧИТАЈТЕ УПУТСТВО НА ПРЕДЊОЈ СТРАНИ!

ПРОЧИТАЈТЕ НАПУТАК/УПУТСТВО НА ПРЕДНОЈ СТРАНИЦИ!

- KANDIDAT A - STRANKA ŽUTA
- KANDIDAT B - STRANKA PLAVA
- KANDIDAT Ц - ПАРТИЈА ЦРВЕНА
- KANDIDAT Д - ПАРТИЈА НАРАНџАСТА
- KANDIDAT E - STRANKA CRNA
- KANDIDAT Ф - ПАРТИЈА РОЗА
- KANDIDAT Г - ПАРТИЈА ЉУБИЧАСТА
- KANDIDAT H - STRANKA SMEBA
- KANDIDAT I - STRANKA SIVA
- KANDIDAT J - STRANKA BIJELA
- KANDIDAT K - STRANKA ZELENA
- KANDIDAT Л - ПАРТИЈА БОРДО

KRAJ LISTE.

КРАЈ ЛИСТЕ.

Primjer pravilno popunjenog glasačkog listića za:

- Predsjedništvo BiH,
- Predsjednik i potpredsjednici RS.

PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST

ZASTUPNIČKI/PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE
BIH - IZBORNA JEDINICA 2 402
ЗАСТУПНИЧКИ/ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ
БИХ - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА 2

ZASTUPNIČKI/PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE
BIH - IZBORNA JEDINICA 2 402
ЗАСТУПНИЧКИ/ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ ПАРЛАМЕНТА ФЕДЕРАЦИЈЕ
БИХ - ИЗБОРНА ЈЕДИНИЦА 2

ПРОЧИТАЈТЕ НАПУТАК/УПУТСТВО НА ПРЕДНОЈ СТРАНИЦИ!

ПРОЧИТАЈТЕ УПУТСТВО НА ПРЕДЊОЈ СТРАНИ!

ПРОЧИТАЈТЕ НАПУТАК/УПУТСТВО НА ПРЕДНОЈ СТРАНИЦИ!

ПРОЧИТАЈТЕ УПУТСТВО НА ПРЕДЊОЈ СТРАНИ!

☒ ПАРТИЈА БОРДО	10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K	8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M
1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT Ц 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT Ф 7 ☐ KANDIDAT Г 8 ☐ KANDIDAT X 9 ☐ KANDIDAT И 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M 13 ☐ KANDIDAT H 14 ☐ KANDIDAT O	☐ KANDIDAT PLAVI - NEZAVISNI KANDIDAT	☐ STRANKA CRVENA
☐ STRANKA ŽUTA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K
☐ STRANKA SMEBA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M 13 ☐ KANDIDAT N 14 ☐ KANDIDAT O	☐ STRANKA NARANĐAZASTA
☐ STRANKA ZELENA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M 13 ☐ KANDIDAT N 14 ☐ KANDIDAT O	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I
☐ ПАРТИЈА РОЗА	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E	☐ ПАРТИЈА РОЗА
☐ ПАРТИЈА ЉУБИЧАСТА	1 ☐ KANDIDAT A	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT Ц 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT Ф 7 ☐ KANDIDAT Г 8 ☐ KANDIDAT X 9 ☐ KANDIDAT И
☐ KOALICIJA CRNA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I	☐ STRANKA SIVA
☐ STRANKA BIJELA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G	☐ ПАРТИЈА РОЗА
		KRAJ LISTE. КРАЈ ЛИСТЕ.

LISTA NE NASTAVLJA U SLJEDEĆEM STUPCU.
ЛИСТА СЕ НАСТАВЉА У СЛЕДЕЋОЈ КОЛОНИ!

LISTA NE NASTAVLJA U SLJEDEĆEM STUPCU.
ЛИСТА СЕ НАСТАВЉА У СЛЕДЕЋОЈ КОЛОНИ!

☒ ПАРТИЈА БОРДО	10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K	8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M
1 ☒ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT Ц 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT Ф 7 ☐ KANDIDAT Г 8 ☐ KANDIDAT X 9 ☐ KANDIDAT И 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M 13 ☒ KANDIDAT H 14 ☐ KANDIDAT O	☐ KANDIDAT PLAVI - NEZAVISNI KANDIDAT	☐ STRANKA CRVENA
☐ STRANKA ŽUTA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K
☐ STRANKA SMEBA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M 13 ☐ KANDIDAT N 14 ☐ KANDIDAT O	☐ STRANKA NARANĐAZASTA
☐ STRANKA ZELENA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I 10 ☐ KANDIDAT J 11 ☐ KANDIDAT K 12 ☐ KANDIDAT M 13 ☐ KANDIDAT N 14 ☐ KANDIDAT O	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I
☐ ПАРТИЈА РОЗА	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E	☐ ПАРТИЈА РОЗА
☐ ПАРТИЈА ЉУБИЧАСТА	1 ☐ KANDIDAT A	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT Ц 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT Ф 7 ☐ KANDIDAT Г 8 ☐ KANDIDAT X 9 ☐ KANDIDAT И
☐ KOALICIJA CRNA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G 8 ☐ KANDIDAT H 9 ☐ KANDIDAT I	☐ STRANKA SIVA
☐ STRANKA BIJELA	1 ☐ KANDIDAT A 2 ☐ KANDIDAT B 3 ☐ KANDIDAT C 4 ☐ KANDIDAT D 5 ☐ KANDIDAT E 6 ☐ KANDIDAT F 7 ☐ KANDIDAT G	☐ ПАРТИЈА РОЗА
		KRAJ LISTE. КРАЈ ЛИСТЕ.

LISTA NE NASTAVLJA U SLJEDEĆEM STUPCU.
ЛИСТА СЕ НАСТАВЉА У СЛЕДЕЋОЈ КОЛОНИ!

LISTA NE NASTAVLJA U SLJEDEĆEM STUPCU.
ЛИСТА СЕ НАСТАВЉА У СЛЕДЕЋОЈ КОЛОНИ!

☐ ПАРТИЈА БОРДО 1 ☒ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ Ц 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☒ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г 8 ☐ КАНДИДАТ Х 9 ☐ КАНДИДАТ И 10 ☐ КАНДИДАТ Ј 11 ☐ КАНДИДАТ К 12 ☐ КАНДИДАТ М 13 ☒ КАНДИДАТ Н 14 ☐ КАНДИДАТ О	10 ☐ КАНДИДАТ Ј 11 ☐ КАНДИДАТ К ☐ КАНДИДАТ ПЛАВИ - НЕЗАВИСНИ КАНДИДАТ ☐ СТРАНКА ЖУТА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф	8 ☐ КАНДИДАТ Н 9 ☐ КАНДИДАТ И 10 ☐ КАНДИДАТ Ј 11 ☐ КАНДИДАТ К 12 ☐ КАНДИДАТ М ☐ СТРАНКА ЦРВЕНА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г 8 ☐ КАНДИДАТ Х 9 ☐ КАНДИДАТ И 10 ☐ КАНДИДАТ Ј 11 ☐ КАНДИДАТ К
☐ СТРАНКА ЗЕЛЕНА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г 8 ☐ КАНДИДАТ Х 9 ☐ КАНДИДАТ И 10 ☐ КАНДИДАТ Ј 11 ☐ КАНДИДАТ К 12 ☐ КАНДИДАТ М 13 ☐ КАНДИДАТ Н 14 ☐ КАНДИДАТ О	☐ СТРАНКА СМЕЂА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г 8 ☐ КАНДИДАТ Х 9 ☐ КАНДИДАТ И 10 ☐ КАНДИДАТ Ј 11 ☐ КАНДИДАТ К 12 ☐ КАНДИДАТ М 13 ☐ КАНДИДАТ Н 14 ☐ КАНДИДАТ О	☐ СТРАНКА НАРАНЂАСТА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г 8 ☐ КАНДИДАТ Х 9 ☐ КАНДИДАТ И
☐ ПАРТИЈА ЉУБИЧАСТА 1 ☐ КАНДИДАТ А	☐ СТРАНКА СИВА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е	☐ ПАРТИЈА РОЗА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ Ц 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г 8 ☐ КАНДИДАТ Х 9 ☐ КАНДИДАТ И
☐ КОАЛИЦИЈА ЦРНА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г 8 ☐ КАНДИДАТ Х 9 ☐ КАНДИДАТ И	☐ СТРАНКА БИЈЕЛА 1 ☐ КАНДИДАТ А 2 ☐ КАНДИДАТ Б 3 ☐ КАНДИДАТ С 4 ☐ КАНДИДАТ Д 5 ☐ КАНДИДАТ Е 6 ☐ КАНДИДАТ Ф 7 ☐ КАНДИДАТ Г	КРАЈ ЛИСТЕ. КРАЈ ЛИСТЕ.

Primjeri pravilno popunjenog glasačkog listića za:

- Parlamentarnu skupštinu BiH,
- Parlament FBiH,
- Narodnu skupštinu RS,
- skupštinu kantona.

8.3. Nevažeći glasački listići - VEĆINSKI GLAS

Гласачки листић је неважећи:

- ako je na njemu označeno dva ili više kandidata
- ako nije ispunjen ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojem kandidatu je birač dao svoj glas
- ako je glasački listić toliko oštećen da se sa sigurnošću ne može utvrditi kojem kandidatu je birač dao glas
- ako se na osnovi oznaka koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet
- ako su dopisana imena kandidata
- ako je skeniran, kopiran, nema otisak štambilja i potpis člana biračkog odbora, listić koji ne pripada tom biračkom mjestu odnosno ima otisak štambilja drugog biračkog mjesta, glasački listić sa posebnom zaštitom za glasanje poštom.

8.4. Nevažeći glasački listić - PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST

Гласачки листић је неважећи:

- ako nije ispunjen ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojoj je političkoj stranci, koaliciji, nezavisnom kandidatu ili listi nezavisnih kandidata birač dao svoj glas
- ako su dopisana imena kandidata
- ako je označeno više od jedne političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata

- ako je glasački listić toliko oštećen da se sa sigurnošću ne može utvrditi kojem je političkom subjektu birač dao glas
- ako se na osnovi oznaka koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet
- ako je skeniran, kopiran, nema otisak štambilja i potpis člana biračkog odbora, listić koji ne pripada tom biračkom mjestu odnosno ima otisak štambilja drugog biračkog mjesta, glasački listić sa posebnom zaštitom za glasanje poštom.

9. RADNJE PRIJE BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA

Pripremne radnje za brojanje glasačkih listića su sljedeće:

- Formira se radna površina od više stolova, a sastavi stolova osiguraju se samoljepljivom trakom kako glasački listići ne bi propadali ispod stolova
- Otpečati se glasačka kutija i na radnu površinu se istrese kompletan sadržaj glasačke kutije
- Svim prisutnim pokaže se da je glasačka kutija prazna i odloži se na stranu
- Na radnoj površini ostaje grupa pomiješanih glasačkih listića za četiri nivoa, u Brčko distriktu BiH za sedam nivoa, za koje se provode izbori:
- Nakon toga birački odbor vrši razdvajanje glasačkih listića po nivoima, i sačinjava četiri grupe glasačkih listića
- Po završetku razdvajanja glasačkih listića po nivoima, na radnoj površini ostavlja se grupa glasačkih listića koji se broje, poštujući pritom utvrđeni redoslijed brojanja naveden u zaglavlju jedan ovog poglavlja.
- Glasački listići koji se ne broje u toj fazi brojanja, pakiraju se providne plastične vreće, posebno za svaki izborni nivo i odlažu na radnoj površini na način da ih svi prisutni mogu vidjeti.

10. BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA - VEĆINSKI GLAS

Radnja 1 – Utvrđivanje broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji

Predsjednik biračkog odbora u Obrazac za zbirne rezultate – ZR (većinski glas) upisuje broj potpisa s Obrasca brojnog stanja – BS.

Članovi biračkog odbora u timovima po dva člana broje po 25 glasačkih listića (duplo brojanje) i unakrsno ih postavljaju na radnu površinu. Prilikom brojanja glasačkih listića birački odbor provjerava da li na glasačkom listiću ima otisak štambilja i potpis člana biračkog odbora. Na zadnjem svežnju, ukoliko u njemu nema 25 glasačkih listića, postavlja se stiker (samoljepljivi papir u boji) sa brojem glasačkih listića u tom svežanj.

Ukoliko član biračkog odbora uoči glasački listić bez sigurnosnih elemenata, ostavlja ga u posebnu grupu. Glasački listić iz posebne grupe ulazi u ukupan broj glasačkih listića.

Predsjednik biračkog odbora prebroji snopove, pomnoži sa 25 i doda broj glasačkih listića sa stikera koji se nalazi na zadnjem snopu (**primjer:** 17 svežnjeva na stikeru upisano 14 i ima jedan glasački listić bez sigurnosnih elemenata, znači $17 \times 25 + 14 + 1 = 440$) i taj podatak upiše u rubriku "Broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji". Test tačnosti je razlika između broja potpisa i broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji te ukoliko nema razlike upiše se 0.

Radnja 2 – Ispisivanje imena kandidata na stikere

Jedan član biračkog odbora čita imena kandidata na glasačkom listiću, dok drugi član biračkog odbora na stikere upisuje imena kandidata, a stikere postavlja po radnoj površini, pazeći da budu dovoljno razmaknuti da se listići prilikom razvrstavanja ne miješaju.

Radnja 3 – Razvrstavanje glasačkih listića prema glasovima za kandidate

Nakon toga svi članovi biračkog odbora uzimaju svežnjeve glasačkih listića, okreću ih prema sebi i glasački listić na kojem su birači označili kandidata, stavljaju pored stikera s imenom tog kandidata, dok glasačke listiće na kojima nije jasna namjera birača ostavljaju pored predsjednika.

Ovom metodom se razvrstavaju glasački listići dok se svi ne razvrstaju. Predsjednik nakon toga na dva stikera upiše "neoznačeni", i "ostali".

Radnja 4 – Utvrđivanje nevažećih glasačkih listića

Predsjednik BO, iz grupe glasačkih listića koji su pored njega, uzima *jedan po jedan* glasački listić, pogleda ih, okrene prema drugim članovima biračkog odbora i zajedno odlučuju da li je glasački listić važeći ili ne. (Primjer: glasački listić je nevažeći zato što je prazan. Članovi biračkog odbora potvrde i taj glasački listić se stavlja pored stikera "neoznačeni". Zatim, glasački listić je nevažeći jer je birač označio dva kandidata. Takav glasački listić stavi se pored stikera "ostali"). Kad su svi glasački listići iz grupe "sporni" razvrstani, predsjednik prebroji nevažeće neoznačene i broj upiše u Obrazac ZR, zatim prebroji nevažeće ostale te, također, broj upiše u Obrazac ZR. Nevažeće neoznačene i nevažeće ostale glasačke listiće predsjednik stavi u kovertu za nevažeće glasačke listiće za taj nivo i kovertu ubaci u sivu zaštitnu vreću.

UKOLIKO JE BIRAČKI ODBOR NAŠAO JEDAN ILI VIŠE GLASAČKIH listića bez sigurnosne zaštite, koji nemaju otisak štambilja i potpis člana biračkog odbora - nađeni glasački listići se proglašavaju "nevažeći ostali". Broj "nevažećih ostalih" glasačkih listića se dobije kada se sabere broj nevažećih ostalih glasačkih listića pored stikera na kojem piše ostali, sa brojem glasačkih listića na kojima nema sigurnosne zaštite, nema otiska štambilja i potpisa člana biračkog odbora. Predsjednik BO samo u tom slučaju u Zapisniku o radu biračkog odbora u dijelu Z10 evidentira broj nevažećih listića po kategorijama - *nevažeći neoznačeni, nevažeći ostali i nevažeći bez posebne zaštite bez otiska štambilja i potpisa člana biračkog odbora*. Nakon toga predsjednik pakira nevažeće glasačke listiće u kovertu na način da ih razdvaja stikerima - *nevažeće neoznačene glasačke listiće, nevažeće ostale glasačke listiće i nevažeće glasačke listiće bez posebne zaštite, bez otiska štambilja i potpisa člana biračkog odbora*.

Dio Z10 Zapisnika o radu biračkog odbora

Specifikacija nevažećih glasačkih listića

Dio Z10

Broj BM 131 A-016

Nivo <u>701/702</u> (upisati broj nivoa)	
Nevažeći neoznačeni glasački listići	<u>10</u> (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći ostali glasački listići	<u>9</u> (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći glasački listići bez sigurnosnih elemenata	<u>1</u> (upisati broj glasačkih listića)
<hr/>	
Nivo _____ (upisati broj nivoa)	
Nevažeći neoznačeni glasački listići	_____ (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći ostali glasački listići	_____ (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći glasački listići bez sigurnosnih elemenata	_____ (upisati broj glasačkih listića)
<hr/>	
Nivo _____ (upisati broj nivoa)	
Nevažeći neoznačeni glasački listići	_____ (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći ostali glasački listići	_____ (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći glasački listići bez sigurnosnih elemenata	_____ (upisati broj glasačkih listića)
<hr/>	
Nivo _____ (upisati broj nivoa)	
Nevažeći neoznačeni glasački listići	_____ (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći ostali glasački listići	_____ (upisati broj glasačkih listića)
Nevažeći glasački listići bez sigurnosnih elemenata	_____ (upisati broj glasačkih listića)

Radnja 5 – Brojanje glasačkih listića po kandidatima

Članovi biračkog odbora u timovima po dva člana broje glasačke listiće za svakog od kandidata koji su se nalazili na glasačkom listiću, a koji su dobili glasove, tako što broje po 25 glasačkih listića (duplo brojanje) i vežu ih u svežnjeve gumicom. U zadnjem svežnju stavlja se stiker sa brojem glasačkih listića u tom svežnju. Kad tim prebroji glasačke listiće za jednog kandidata, nastavlja brojanje za sljedećeg kandidata, dok svi glasački listići ne budu prebrojani. Kad je završeno brojanje svih glasačkih listića, na stolu se nalaze grupe svežnjeva glasačkih listića koje su razvrstane po kandidatima i to pored stikera sa imenima kandidata.

Radnja 6 – Unos glasova za kandidate u obrazac

Predsjednik nakon toga u Obrazac ZR – većinski glas pored imena za svakog kandidata upiše broj glasačkih listića, koji su pored stikera sa njihovim imenima, tako da prebroji svežnjeve koje pomnoži sa 25 i doda broj sa svežnja na kom je stiker, tako da dobije koliko je ukupno taj kandidat dobio glasova (primjer: kod stikera sa imenom kandidata pod rednim brojem 1 imaju 4 svežnja sa glasačkim listićima, taj kandidat je dobio $4 \times 25 = 100$ glasova i taj broj predsjednik upiše kod imena tog kandidata). Tom metodom upiše glasove za sve kandidate. Na dnu tabele sa glasovima kandidata se dobije, sabiranjem svih glasova, ukupan broj važećih glasova, koji predsjednik prepíše na lijevu stranicu Obrascu ZR kao ukupan broj važećih glasova koji sabran sa ukupnim brojem nevažećih glasova treba dati ukupan broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji.

Radnja 7 – Objava rezultata na biračkom mjestu i pakiranje izbornog materijala

Pošto je Obrazac za zbirne rezultate ZR – većinski glas kompletno popunjen, birački odbor pakira izborni materijal u sivu zaštitnu vreću gdje se već nalaze nevažeći glasački listići, te na vreću upisuje oznaku biračkog mjesta. **NAPOMENA:** Boja vreće u koju se pakiraju prebrojani glasački listići odgovara boji glasačkih listića.

Predsjednik svim prisutnim objavljuje rezultate brojanja glasova na biračkom mjestu, žutu kopiju Obrascu ZR izlaže na biračkom mjestu, a zelenu kopiju sa izbornim rezultatima za taj nivo predaje licu ovlaštenom od gradske/ općinske izborne komisije.

Radnja 8 – Pakiranje izbornog materijala nakon završenog brojanja glasačkih listića

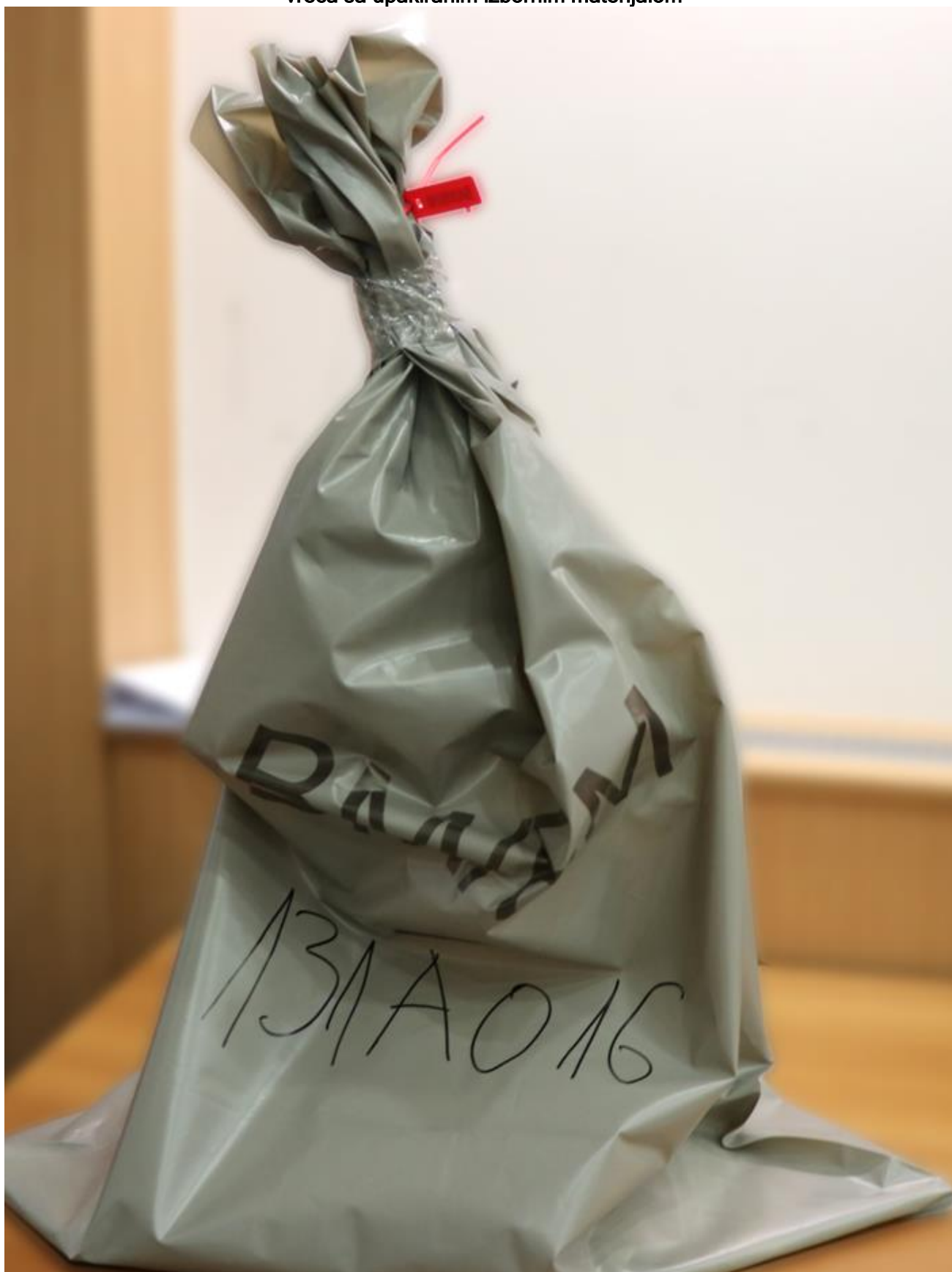
Birački odbor pakira izborni materijal na način prikazan u shemi pakiranja, a sivu vreću zatvara plastičnim pečatom koji provlači kroz za to predviđene rupe i lijepi samoljepljivom trakom ispod pečata.

OBRAZAC ZA ZBIRNE / ZBROJNE REZULTATE		IMENA KANDIDATA I BROJ GLASOVA	
NAZIV OPĆINE / НАЗВ ОПШТИНЕ		ŠIFRA OPĆINE / ШИФРА ОПШТИНЕ	
701/702 Prodajnišтво BИH		131A	
		ŠIFRA BIRAČKOG MJESTA / ШИФРА БИРАЧКОГ МЈЕСТА	
		131A-016	
KANDIDAT A PARTIJA PRIVREDNIH PROIZVOĐAČA 0 0 3 5 KANDIDAT B SLOBODARSKA PARTIJA - SP 0 0 3 1 KANDIDAT C POKRET SOBODARHOCTE - HC 0 0 3 4 KANDIDAT D DEMOKRATSKA STRANA 0 1 2 0 KANDIDAT E CENTRALNA ALIJANSA 0 0 1 0 KANDIDAT F STRANICA EKONOMSKA PARTIJA 0 0 0 0 KANDIDAT G SLOBODNA DEMOKRATSKA PARTIJA 0 0 0 0 KANDIDAT H KONZERVATIVNO NAUČNA PARTIJA 0 0 6 0 KANDIDAT I BOŠNIJEPAŠI 0 0 0 5 KANDIDAT J GRABARSKO REPUBLIČKI POKRET NEZAVISNIH INTELJEKTUALACA 0 0 0 5 KANDIDAT K STRANICA ISHKA CEPARKA 0 0 0 0 KANDIDAT L NOVI POKRET 0 0 0 0			
UKUPNO (= red / redak D) / УКУПНО (= ред / редак D)		0 4 2 0	

Primjer pravilno popunjenog obrasca za zbirne rezultate - ZR

PREDSJEDNIK / ПРЕДСЈЕДНИК	POPISE / ПОПИСЕ	ŠIFRA / ШИФРА	POPISE / ПОПИСЕ
NAIDA BEŠOVIĆ	<i>Naída Bešović</i>	CLA	MUSTAFA LAKOVIĆ
ZEHRA TEPIĆ	<i>Zehra Tepić</i>	CLA	MERJANA KUŠTAČIĆ
DRAGANA ZAHIROVIĆ	<i>Dragana Zahirović</i>	CLA	

Siva zaštitna
vreća sa upakiranim izbornim materijalom

11. BROJANJE GLASAČKIH LISTIĆA – PROPORCIONALNA ZASTUPLJENOST

a. Prvi krug brojanja glasačkih listića po političkim subjektima

Radnja 1 – Utvrđivanje broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji

Predsjednik biračkog odbora u Obrazac za zbirne rezultate – ZR (proporcionalna zastupljenost) upisuje broj potpisa sa Obrasca brojnog stanja BS.

Članovi biračkog odbora u timovima po dva člana broje po 25 glasačkih listića (duplo brojanje) i unakrsno ih postavljaju na radnu površinu. Na zadnjem svežnju je stiker (samoljepljivi papir u boji) sa brojem glasačkih listića u tom svežnju.

Predsjednik biračkog odbora prebroji unakrsne svežnjeve, pomnoži sa 25 i doda broj glasačkih listića sa stikera (**primjer:** 17 svežnjeva na stikeru upisano 15 i ima jedan glasački listić bez sigurnosnih elemenata, znači $17 \times 25 + 15 = 440$) i taj podatak upiše u rubriku broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji. Test tačnosti je razlika između broja potpisa i broja glasačkih listića u glasačkoj kutiji te ukoliko nema razlike, upiše se 0.

Radnja 2 – Ispisivanje naziva političkih subjekata na stikere

Jedan član biračkog odbora čita nazive političkih subjekata na glasačkom listiću, a drugi član biračkog odbora ih upisuje na stikere koje postavlja po radnoj površini, pazeći da budu dovoljno razmaknuti da se listići prilikom razvrstavanja ne miješaju. Kod upisivanja naziva političkih subjekata mogu se koristiti skraćeni nazivi.

Radnja 3 – Razvrstavanje glasačkih listića prema glasovima za političke subjekte

Svi članovi biračkog odbora tad uzimaju po svežnjeve glasačkih listića, okreću ih prema sebi, i glasački listić na kojem su birači označili politički subjekt, na bilo koji od tri validna načina, stavljaju pored stikera sa nazivom tog političkog subjekta.

Glasačke listiće koji su po njima nevažeći prilikom razvrstavanja, članovi biračkog odbora stavljaju pored predsjednika na radnoj površini. Ovom metodom se razvrstavaju glasački listići dok se svi ne razvrstaju. Predsjednik tad uzme dva stikera na koja napiše "neoznačeni", "ostali".

Radnja 4 – Utvrđivanje nevažećih glasačkih listića

Predsjednik jedan po jedan glasački listić koji su pored njega okreće prema sebi, pogleda i onda pokazuje članovima biračkog odbora i zajedno odlučuju da li je glasački listić važeći ili ne (**primjer:** glasački listić je nevažeći zato što je prazan; članovi biračkog odbora potvrde i glasački listić se stavlja pored stikera "neoznačeni"; glasački listić je nevažeći jer je birač označio dva politička subjekta i glasački listić stavi pored stikera "ostali").

Kad su svi listići razvrstani, predsjednik prebroji nevažeće neoznačene i broj upiše u Obrazac ZR, prebroji nevažeće ostale i isti broj upiše u Obrazac ZR. Nevažeće neoznačene i ostale glasačke listiće predsjednik ubaci u kovertu i prema shemi pakiranja kovertu ubaci u odgovarajuću vreću u boji.

Radnja 5 – Brojanje glasačkih listića po političkim subjektima

Članovi biračkog odbora u timovima po dva člana broje glasačke listiće za svaki od političkih subjekata koji su se nalazili na glasačkom listiću, a koji su dobili glasove na tom biračkom mjestu, tako što nabroje po 25 glasačkih listića (duplo brojanje) i motaju ih u svežnjeve koje gumicom vežu. Na zadnjem svežnju je stiker sa brojem glasačkih listića u tom svežnju. Kad tim prebroji glasačke listiće za jedan politički subjekt, broji za drugi politički subjekt i tako sve dok svi glasački listići ne budu prebrojani. Kad je završeno brojanje svih glasačkih listića, na stolu su stikeri sa imenima političkih subjekata pored kojih su svežnjevi sa glasačkim listićima za te političke subjekte.

Radnja 6 – Unos glasova za političke subjekte u obrazac

Predsjednik tad u Obrazac ZR – proporcionalna zastupljenost u predviđeno polje pored naziva svakog političkog subjekta upiše broj glasačkih listića, koji su pored stikera sa njihovim nazivom, tako da prebroji svežnjeve koje pomnoži sa 25 i doda broj sa svežnja na kom je stiker, tako da

dobije ukupno koliko je taj politički subjekt dobio glasova na tom biračkom mjestu (**primjer:** kod stikera sa nazivom političkog subjekta pod rednim brojem 1 imaju 2 svežnja sa glasačkim listićima, a na jednom svežnju je stiker sa brojem 22 tako da je taj politički subjekt dobio $1 \times 25 + 22 = 47$ glasova i taj broj predsjednik upiše kod naziva tog političkog subjekta). Tom metodom upiše glasove za sve političke subjekte. Na dnu tabele sa glasovima političkih subjekata se dobije, sabiranjem svih glasova, ukupan broj važećih glasova koji predsjednik prepíše na prethodnu stranicu kao ukupan broj važećih glasova koji sabran sa ukupnim brojem nevažećih glasova treba dati ukupan broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji.

Zbir broja važećih i nevažećih glasačkih listića daje ukupan broj glasačkih listića koji treba da je identičan ukupnom broju glasačkih listića u glasačkoj kutiji.

Radnja 7 - Objava rezultata na biračkom mjestu po političkim subjektima

Predsjednik prisutnim objavljuje rezultate prvog brojanja glasova za političke subjekte dobijenih po sistemu proporcionalne zastupljenosti i na zahtjev gradske/ općinske izborne komisije dostavlja ih na način koji odredi gradska/ općinska izborna komisija.

Primjer pravilno popunjenog obrasca za zbirne rezultate - ZR

NAZIV I DATUM ODRŽAVANJA IZBORA

OBRAZAC ZA ZBIRNE / ZBROJNE REZULTATE ZR (OTVORENA LISTA) / ОБРАЗАЦ ЗА ЗБИРНЕ РЕЗУЛТАТЕ ЗР (ОТВОРЕНА ЛИСТА)		ZR / ЗР	
NAZIV OPĆINE НАЗИВ ОПШТИНЕ	513 Parlamentarna skupština BiH	ŠIFRA OPĆINE ШИФРА ОПШТИНЕ	ŠIFRA BIRAČKOG MJESTA ШИФРА БИРАЧКОГ МЈЕСТА
		131A	131A 016

	ZBIR / ZBROJ GLASOVA ЗБИР ГЛАСОВА
1) Ukupan broj potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska / Srednjeg biračkog popisa (red / redak 5 iz Obrasca za brojno stanje) Укупан број потписа на изводу из Централног бирачког списка (ред 5 из Обрасца за бројно стање)	440
2) Broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji Број гласачких листића у гласачкој кутији	440
3) Test tačnosti / točnosti red / redak 1 = red / redak 2; ako nisu isti upisati razliku Тест тачности ред 1 = ред 2; ако нису исти уписати разлику	0
A) Nevažeći neoznačeni glasački listići А) Неважећи неозначени гласачки листићи	15
B) Nevažeći ostali glasački listići Б) Неважећи остали гласачки листићи	15
C) Ukupan broj nevažećih glasačkih listića (red / redak A + red / redak B) Ц) Укупан број неважећих гласачких листића (ред А + ред Б)	30
D1) Ukupan broj važećih glasova (politička stranka, koalicija, lista nezavisnih / neovisnih kandidata ili nezavisni / neovisni kandidati) Д1) Укупан број важећих гласова (политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидати)	410
D2) Ukupan broj važećih glasova (nacionalna manjina) Д2) Укупан број важећих гласова (национална мањина)	0
D) Ukupan broj važećih glasova (red / redak D1 + red / redak D2) Д) Укупан број важећих гласова (ред Д1 + ред Д2)	410
E) Ukupan broj svih glasačkih listića (red / redak C + red / redak D) Е) Укупан број свих гласачких листића (ред Ц + ред Д)	440
F) Test tačnosti / točnosti: red / redak E = red / redak 2; ako nisu isti upisati razliku Ф) Тест тачности: ред Е = ред 2; ако нису исти уписати разлику	0

Šifra broja glasačkog potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska - glasački listići (PROVIDNA VEŠA) Šifra broja potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska - glasački listići (OPORUČNA VEŠA)						
6A	3	2	1	9	4	
Šifra broja glasačkog potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska - glasački listići (OPRAVA VEŠA U ZAVISNOSTI OD NIVOA) Šifra broja potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska - glasački listići (OPRAVA VEŠA U ZAVISNOSTI OD NIVOA)						
6A	3	5	4	4	7	9
Šifra broja glasačkog potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska - glasački listići (PROVIDNA MANJA) Šifra broja potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska - glasački listići (OPORUČNA MANJA)						
6A	3	1	0	6	2	1

Preporučeno za upotrebu ako se birači na dan održavanja izbora izdaju birači na osnovu broja broja.

Доподсказано за употребу ако се бирачи на дан одржавања избора издају бирачи на основу броја броја.

PREDSJEDNIK ПРЕДСЈЕДНИК	IME I PREZIME (TIŠKANIM SLOVIMA) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ (ТИШКАНИМ СЛОВИМА)	POTPIS ПОТПИС	IME I PREZIME (TIŠKANIM SLOVIMA) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ (ТИШКАНИМ СЛОВИМА)	POTPIS ПОТПИС	IME I PREZIME (TIŠKANIM SLOVIMA) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ (ТИШКАНИМ СЛОВИМА)	POTPIS ПОТПИС
CLAN 1 ЧЛАН 1	AMIDA BEŠOVIĆ	<i>Amida Bešović</i>	NEZIHA MUSTAFIĆ	<i>Neziha Mustafić</i>	DRAGANA ZAHIROVIĆ	<i>Dragana Zahirović</i>
CLAN 2 ЧЛАН 2	MUSTAFA LAKOVIĆ	<i>Mustafa Laković</i>	ZEHRA TEPIĆ	<i>Zehra Tepić</i>		

NAZIV OPĆINE НАЗИВ ОПШТИНЕ	513 Parlamentarna skupština BiH	ŠIFRA OPĆINE ШИФРА ОПШТИНЕ	ŠIFRA BIRAČKOG MJESTA ШИФРА БИРАЧКОГ МЈЕСТА
		131A	131A016

	ZBIR / ZBOJ GLASOVA ЗБИР ГЛАСОВА
1) Ukupan broj potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska / Središnjeg biračkog popisa (red / redak 5 iz Oblasca za brojno stanje) Укупан број потписа на изводу из Централног бирачког списка / Сређњег бирачког списка (ред 5 из Обласца за бројно стање)	440
2) Broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji Број гласачких листића у гласачкој кутији	440
3) Test tačnosti / točnosti red / redak 1 = red / redak 2; ako nisu isti upisati razliku Тест тачности ред 1 = ред 2; ако нису исти уписати разлику	0
A) Nevažeći označeni glasački listići A) Неважећи означени гласачки листићи	15
B) Nevažeći ostali glasački listići B) Неважећи остали гласачки листићи	
C) Ukupan broj nevažećih glasačkih listića (red / redak A + red / redak B) C) Укупан број неважећих гласачких листића (ред А + ред В)	30
D1) Ukupan broj важећих гласова (politička stranka, koalicija, lista nezavisnih / neovisnih kandidata ili nezavisni / neovisni kandidat) D1) Укупан број важећих гласова (политичка странка, коалиција, листа независних кандидата или независни кандидат)	410
D2) Ukupan broj важећих гласова (nacionalna manjina) D2) Укупан број важећих гласова (национална мањина)	
D) Ukupan broj важећих гласова (ред D1 + ред D2)	410
E) Ukupan broj свих гласачких листића (ред C + ред D)	440
F) Test tačnosti / točnosti: red / redak E = red / redak 2; ako nisu isti upisati razliku Ф) Тест тачности: ред Е = ред 2; ако нису исти уписати разлику	0

Šifri broj glasačkog potpisa za zaštitu svoje na izbornoj listi u glasačkoj kutiji (ŠIFRA BIRAČKOG POTPISA)						
Свој број гласачког потписа за заштиту своје на изборној листи у гласачкој кутији						
BA	3	2	2	1	9	4
Šifri broj glasačkog potpisa za zaštitu svoje na glasačkoj listi u izbornom listu (ŠIFRA BIRAČKOG POTPISA U IZBORNOJ LISTI)						
Свој број гласачког потписа за заштиту своје на изборној листи у изборној листи						
BA	3	5	4	4	7	9
Šifri broj glasačkog potpisa za zaštitu svoje na izbornom listu u izbornom listu (ŠIFRA BIRAČKOG POTPISA U IZBORNOJ LISTI)						
Свој број гласачког потписа за заштиту своје на изборној листи у изборној листи						
BA	3	1	0	6	2	1

Preporučeno se kandidati da mi izlaze na listu
Preporučeno se kandidati da mi izlaze na listu

Preporučeno se kandidati da mi izlaze na listu
Preporučeno se kandidati da mi izlaze na listu

PREDSJEDNIK PREDSJEDNIK	IME I PREZIME (UPOKLANI SLOVIMA) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ (УПОКЛАНИ СЛОВИМА)	POTPIS ПОТПИС	IME I PREZIME (PISKANI SLOVIMA) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ (ПИСКАНИ СЛОВИМА)	POTPIS ПОТПИС	IME I PREZIME (PISKANI SLOVIMA) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ (ПИСКАНИ СЛОВИМА)	POTPIS ПОТПИС
CLAN 1 ЧЛАН 1	WAZIDA BEŠOVIĆ	<i>Wazida Bešović</i>	CLAN 2 ЧЛАН 2	NEZIHAN MUSTAFIĆ	CLAN 4 ЧЛАН 4	DRAGANA ŽANIROVIĆ
CLAN 3 ЧЛАН 3	MUSTAFA LAKOVIĆ	<i>Mustafa Laković</i>	CLAN 5 ЧЛАН 5	ZEHRA TERIĆ		

b. Drugi krug brojanja glasačkih listića po kandidatima

U drugom krugu brojanja glasačkih listića za pojedinačne izborne nivoe po sistemu otvorenih listi, birački odbor treba utvrditi koliko je svaki od kandidata u okviru svakog političkog subjekta dobio pojedinačnih glasova. Ovo brojanje glasačkih listića vrši tim od 4 osobe na sljedeći način:

Radnja 1 – Čitanje glasova po kandidatima

Jedan član biračkog odbora sjeda za radnu površinu i uzme sve svežnjeve za jedan politički subjekt i stavi ih pored sebe na radnoj površini. Uzme jedan svežanj, otpakira ga, otvara jedan po jedan glasački listić, okreće ga prema sebi i naglas čita redne brojeve kandidata tog političkog subjekta kod kojih su birači u kockicu ispred njihovog imena stavljali X. Svi kandidati u okviru svakog političkog subjekta su numerirani od 1 do N, u zavisnosti koliko ima kandidata (maksimalno može biti do 40 kandidata u okviru jednog političkog subjekta). Ovaj član biračkog odbora (čitač) čita naglas 1, 7, 11, što znači da je birač kod kandidata pod rednim brojem 1, rednim brojem 7 i rednim brojem 11 stavio X.

Pored čitača sjedi drugi član biračkog odbora koji prati da li čitač ispravno čita redne brojeve kandidata ispred kojih su birači stavljali oznaku X i on je kontrolor čitanja.

Nasuprot čitača za radnu površinu sjednu dva člana biračkog odbora koji svaki za sebe uzme po jedan pomoćni obrazac za drugi krug brojanja glasova po kandidatima. Svaki član biračkog odbora u svom obrascu na prvoj strani napišu svoje ime i prezime i potpišu se, a onda na narednoj stranici u prvoj koloni u gornjem dijelu napišu naziv političke stranke za koju se broje glasovi po kandidatima. Nadalje, u toj prvoj koloni u redu pored broja kojeg čuju od čitača upisuju jednu uspravnu crticu. Tako ako je čitač pročitao 1, 7, 11, dva evidentičara svako u svojoj obrascu u prvoj koloni u redu pored broja 1, pored broja 7 i pored broja 11 upisuju jednu uspravnu crticu. I tako čitač čita redne brojeve kandidata sa glasačkih listića iz tog svežnja, dok evidentičari u svom obrascu evidentiraju uspravnim crticama u redovima pored brojeve koje su čuli od čitača. Kada evidentičari svaki peti put čuju jedan te isti broj, znači da u tom redu već imaju četiri usprave crtice, evidentičari petom crticom prekrize te četiri crtice. Kada čitač naiđe na glasački listić gdje je birač stavio oznaku X samo u kvadratić ispred naziva političkog subjekta i nije markirao ni jednog kandidata, čitač odlaže taj glasački listić na radnu površinu i ništa ne čita, a kada naiđe na glasački listić gdje je birač markirao sve kandidate tog političkog subjekta, čitač čita sve redne brojeve od 1 do n. Na kraju čitač čita redne brojeve sa svih 25 glasačkih listića iz tog svežnja, a evidentičari u prvoj koloni evidentiraju uspravnim crticama u redovima tih brojeva gdje je svaka peta crtica prekrizila četiri uspravne crtice.

Radnja 2 – Sumiranje crtica po redovima

Kad je čitač iščitao svih 25 glasačkih listića, evidentičari tad za svaki red saberu koliko crtica imaju u redu i taj broj upišu u malu kolonu ukupno na kraju prve kolone. Tako ako u redu pored broja 1 evidentičar ima upisana dva kompleta sa četiri usprave crtice i jednom kosom preko te četiri usprave crtice i dvije uspravne crtice, to znači da ima ukupno 12 crtica ($2 \times 5 + 2 = 12$). Na ovaj način oba evidentičara za sve redove utvrde koliko imaju crtica.

Radnja 3 – Kontrola evidentiranja

Kada su završili sa sumiranjem broja crtica po redovima, jedan čitač drugom čitaču iz svog obrasca jednostavno iščita podatke na način da kaže 1 2; 2 7; 3 11 i tako redom što znači da u redu 1 ima dvije crtice, u redu 2 sedam crtica, u redu 3 jedanaest crtica i tako dalje. Drugi evidentičar u svom obrascu provjerava da li ima identičan broj crtica kao i prvi evidentičar. Ukoliko im se rezultati poklope za sve redove, nastavljaju dalje sa brojanjem tako da čitač pakira iščitani svežanj gumicom i vraća pored stikera sa nazivom tog političkog subjekta, i uzima sljedeći svežanj sa glasačkim listićima, a evidentičari u drugoj koloni na istoj stranici obrasca pišu naziv iste političke stranke i dalje kako čuju od čitača koji broj, upisuju uspravne crtice u red pored tog broja u drugoj koloni, gdje je svaka peta kosa preko četiri usprave crtice. Međutim, ako kod čitanja prvog čitača u jednom redu im se ne slaže broj, recimo da kod prvog čitača u redu 10 ima sedam crtica, a kod drugog čitača osam crtica, drugi čitač ne prekida prvog čitača kod čitanja, nego u redu 10 pored broja osam stavlja jednu zvjezdicu* i nastavlja dalje pratiti prvog čitača. Kad je prvi čitač iščitao brojeve crtica u svim redovima, drugi čitač mu tad kaže da u redu 10 kod njega ima osam crtica, dok je prvi čitač iščitao broj sedam. Tada čitač ponovo uzima isti svežanj sa već iščitanim glasačkim listićima i ponovo ih iščitava, ali samo one listiće gdje su birači označili kandidata pod rednim brojem 10. Dva evidentičara u narednoj koloni u gornjem dijelu napišu naziv političkog subjekta i sad u redu pored broja 10 upisuju uspravne crtice kako čitač iščita broj 10. Kad je čitač ponovo iščitao svih 25 glasačkih listića, ali sada samo za broj 10, evidentičari ponovo u redu pored broja 10 sabiraju koliko sad imaju crtica

i ponovo usporede te brojeve tako da jedan iščita svoj broj, a drugi provjeri jesu li dobili isti rezultat. Kad je to završeno, evidentičari iz male kolone ukupno iz prve kolone prepisu brojeve za sve redove ukupno u drugoj koloni i prvu kolonu prekriže.

Radnja 4 – Sumiranje rezultata sa jedne stranice i prijenos na drugu stranicu

Evidentičari će primijetiti da na desnoj stranici obrasca imaju četiri velike usprave kolone, u koje se evidentiraju uspravne crtice u redove pored brojeva koje je čitač iščitao, koje su predviđene za iščitavanje četiri svežnja sa glasačkim listićima, znači jedna kolona je predviđena za iščitavanje jednog svežnja sa glasačkim listićima. Kad je čitač za jednu stranku iščitao četiri svežnja sa glasačkim listićima, i ta politička stranka ima još svežnjeva sa glasačkim listićima za iščitavanje, tada dva evidentičara za svaki red uzmu i saberu brojeve iz malih kolona i te brojeve upisuju u velikoj koloni ukupno na desnoj strani obrasca. Tako ako je u maloj koloni ukupno u prvoj koloni za red jedan bilo evidentirano 10, u drugoj koloni 7, u trećoj koloni 1 i u četvrtoj koloni 22 znači da u redu jedan imamo $10+7+1+22=40$, što evidentičar upiše u veliku kolonu ukupno za red jedan. I tako evidentičar za sve redove dobije sume malih kolona ukupno po redovima. Poslije toga ponovo jedan evidentičar drugom iščita sad veliku kolonu ukupno, a drugi evidentičar provjeri u svom obrascu da li im se sume slažu. Kad utvrde da su im sume identične, okreću tu stranicu obrasca i vide da na narednoj lijevoj stranici obrasca sad imaju tri kolone. Čitač tad uzima naredni svežanj sa glasačkim listićima i ponovo sa svih glasačkih listića iz tog svežnja iščitava redne brojeve kandidata za koje su birači na glasačkim listićima glasali, a evidentičari tad otvaraju narednu kolonu i istom metodom evidentiraju uspravnim crticama u redovima pored brojeva koje čitač iščita. Dva evidentičara će primijetiti da je svaka desna strana obrasca perforirana tako da se može presaviti i da rezultati iz velike kolone ukupno na desnoj prethodnoj stranici obrasca su vidljivi na lijevoj stranici.

Radnja 5 – Sumiranje kompletnih rezultata iščitavanja za jednu političku stranku

Kada je čitač iščitao sve svežnjeve sa glasačkim listićima, a evidentičari po kolonama evidentirali uspravnim crticama rezultate, i kad su dobili sve sume po malim kolonama, tad evidentičari sabiraju po redovima sve brojeve iz malih kolona ukupno (ili iz velike kolone ukupno sa prethodne stranice i malih kolona sa naredne stranice) i dobiju sumu za svaki red koju ispisuju u veliku kolonu ukupno na desnoj strani tog lista. Gdje god da stanu sa iščitavanjem svežnjeva sa glasačkim listićima za jednu stranku, evidentičari uvijek izračunavaju sumu brojeva iz malih kolona zbir koju upisuju u veliku kolonu ukupno na desnoj strani tog lista. Ukoliko je ostalo praznih kolona koje nisu popunjene na toj stranici gdje su stali evidentičari, iste te kolone precrtavaju. Ponovo jedan od evidentičara drugom iščita po redovima brojeve iz te krajnje kolone ukupno, i ako su im se poklopili rezultati, znači da su završili posao kod iščitavanja glasačkih listića po kandidatima za tu političku stranku.

Radnja 6 – Unos rezultata iz pomoćnog obrasca u obrazac za zbirne rezultate ZR proporcionalna zastupljenost

Kad su završili iščitavanje i evidentiranje rezultata po kandidatima za jednu političku stranku, tad jedan od evidentičara sjedne pored predsjednika biračkog odbora. Predsjednik biračkog odbora od treće stranice pa dalje u obrascu nađe politički subjekt za koji su se iščitavali glasovi po kandidatima, te u gornjem dijelu obrasca gdje piše "GLASOVI ZA STRANKU" upiše koliko je taj politički subjekat dobio glasova koji je već evidentiran na drugoj strani tog obrasca. Poslije toga evidentičar koji je sjeo pored predsjednika jednostavno sa svog pomoćnog obrasca iščita rezultate iz velike kolone ukupno tako što iščita: 1 37; 2 48; 3 12; i tako redom do kraja. Predsjednik tad za kandidata pod rednim brojem 1 upiše da je dobio 37 glasova, za kandidata pod rednim brojem 2 da je dobio 48 glasova, za kandidata pod rednim brojem 3 da je dobio 12 glasova i tako upiše za sve kandidate tog političkog subjekta koliko su dobili glasova slušajući rezultate koje mu iščita evidentičar.

Kada je završio iščitavanje rezultata sa svog pomoćnog obrasca, evidentičar se vraća na svoju poziciju i tim nastavlja gore opisanom metodom iščitavati i brojati glasove po kandidatima za drugi politički subjekt i tako redom dok se ne iščitaju i izbroje svi glasove za sve kandidate svih političkih subjekata koji su dobili glasove na vašem biračkom mjestu.

Za političke subjekte koji nisu dobili glasove predsjednik u rubrike za glasove kandidata tih političkih subjekta upisuje četiri nule.

PRIMJER KAKO SE KORISTI POMOĆNI OBRAZAC ZA BROJANJE

Pomoćni obrazac za brojanje

1

Broj kandidata	Politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata		Broj kandidata	Politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata		Broj kandidata	Politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata		Broj kandidata	Politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata		UKUPNO
	Glasovi	Zbir		Glasovi	Zbir		Glasovi	Zbir		Glasovi	Zbir	
	GRDNI			GRPNI			GRPNI					
1	III III III	13	1	III III I	11	1	III IIII	9	1	~~III III III~~		33
2	III III III II	17	2	III III	8	2	III III II	12	2	~~III III III~~		37
3		0	3	III III	10	3	III I	6	3	~~III III III~~		16
4	III III	8	4	II	2	4	III IIII	9	4	~~III III III~~		19
5	III III	10	5	III III III I	16	5	II	2	5	~~III III III~~		28
6	III	3	6	III III	10	6	III III II	12	6	~~III III III~~		25
7			7			7			7			
8			8			8			8			
9			9			9			9			
10			10			10			10			
11			11			11			11			
12			12			12			12			
13			13			13			13			
14			14			14			14			
15			15			15			15			
16			16			16			16			
17			17			17			17			
18			18			18			18			
19			19			19			19			
20			20			20			20			
21			21			21			21			
22			22			22			22			
23			23			23			23			
24			24			24			24			
25			25			25			25			
26			26			26			26			
27			27			27			27			
28			28			28			28			
29			29			29			29			
30			30			30			30			
31			31			31			31			
32			32			32			32			
33			33			33			33			
34			34			34			34			
35			35			35			35			
36			36			36			36			
37			37			37			37			
38			38			38			38			
39			39			39			39			

↑
PRESAVITI OVDJE

**PRIMJER PRAVILNO POPUNJENOG OBRASCA ZA ZBIRNE REZULTATE – ZR
REZULTATI GLASANJA PO KANDIDATIMA U OKVIRU OTVORENE LISTE POLITIČKOG SUBJEKTA**

NAZIV I DATUM ODRŽAVANJA IZBORA

OBRAZAC ZA ZBIRNE / ZBIRNE REZULTATE ZR OTVORENA LISTA / OBPZAI ZA BIRNE PREVIJATE 3P (OTBOPENA LISTA) ZR / 3P

513 Parlamentarna skupština BiH

NAZIV OPĆINE NAJVIŠI ODRIBITNE		SIFRA OPĆINE NAJVIŠI ODRIBITNE	SIFRA BIRAČKOG MJESTA NAJVIŠI ODRIBITNE
		131A	131A/016

Glasovi za / Za: 0000	Glasovi za / Za: 0070	Glasovi za / Za: 0035	Glasovi za / Za: 0028
------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

KANDIDAT A – NEZAVISNI KANDIDAT			
BR. NR.	Kandidat	Broj utislih glasova Biračkog odbora	NOTNE
1	KANDIDAT A – NEZAVISNI KANDIDAT	0000	
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			

GRADANSKO REPUBLIČKI POKRET NEZAVISNIH INTELEKTUALACA			
BR. NR.	Kandidat	Broj utislih glasova Biračkog odbora	NOTNE
1	KANDIDAT A	0033	
2	KANDIDAT B	0037	
3	KANDIDAT C	0016	
4	KANDIDAT D	0019	
5	KANDIDAT E	0028	
6	KANDIDAT F	0025	
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			

*Pomoćni
obrazac
birača*

ROBET JUREPAJBI			
BR. NR.	Kandidat	Broj utislih glasova Biračkog odbora	NOTNE
1	KANDIDAT A	0020	
2	KANDIDAT B	0001	
3	KANDIDAT C	0005	
4	KANDIDAT D	0000	
5	KANDIDAT E	0000	
6	KANDIDAT F	0020	
7	KANDIDAT G	0001	
8	KANDIDAT H	0004	
9	KANDIDAT I	0031	
10	KANDIDAT J	0007	
11	KANDIDAT K	0009	
12	KANDIDAT M	0010	
13	KANDIDAT N	0012	
14	KANDIDAT O	0000	
15			
16			
17			
18			
19			

KONSERVATIVNO NAUČNA PARTIJA			
BR. NR.	Kandidat	Broj utislih glasova Biračkog odbora	NOTNE
1	KANDIDAT A	0009	
2	KANDIDAT B	0004	
3	KANDIDAT C	0007	
4	KANDIDAT D	0018	
5	KANDIDAT E	0001	
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			

NEZAVISNI IZBIRNI ODBOR		NOTNE	
PREDSJEDNIK MIRALD BEROVIC	PREDSJEDNIK MIRALD BEROVIC	ČLAN MUSTAFA LAKOVIĆ	ČLAN MUSTAFA LAKOVIĆ
NEZAVISNI IZBIRNI ODBOR		NOTNE	
PREDSJEDNIK NEZELJA MUSTAFIĆ	PREDSJEDNIK NEZELJA MUSTAFIĆ	ČLAN ZETA TERZIĆ	ČLAN ZETA TERZIĆ
NEZAVISNI IZBIRNI ODBOR		NOTNE	
PREDSJEDNIK DRAGAN BAKIĆ	PREDSJEDNIK DRAGAN BAKIĆ	ČLAN BILAL BAKIĆ	ČLAN BILAL BAKIĆ

➤ Izuzetno od prethodno opisane procedure, na biračkom mjestu sa tri člana biračkog odbora, jedan član biračkog odbora čita redne brojeve kandidata ispred kojih su birači u okviru tog političkog subjekta stavljali oznaku, a dva člana biračkog odbora svaki za sebe u svoj Pomoćni obrazac za drugi krug brojanja glasova po kandidatima upisuje uspravne crtice.

➤ Nijedan kandidat u okviru otvorene liste ne može dobiti više glasova nego što je dobio politički subjekt, odnosno može dobiti najviše onoliko glasova koliko je dobio politički subjekt na čijoj listi se nalazi.

Radnja 7 – Pakiranje izbornog materijala

Poslije završenog brojanja glasova za kandidate političkih subjekata i upisanih rezultata iščitavanjem jednog od evidentičara predsjedniku, predsjednik tad uzme sve svežnjeve jednog političkog subjekta, uveže ih novom gumicom i ubaci u vreću odgovarajuće boje u kojoj su nevažeći glasački listići, i tom metodom uveže svežnjeve sa glasačkim listićima svih političkih subjekata i ubaci ih u vreću.

U vreću sa glasačkim listićima predsjednik biračkog odbora stavlja i dva pomoćna obrasca za drugi krug brojanja glasova po kandidatima.

Poslije toga uzme nova dva plastična pečata, i na prvoj stranici obrasca upiše za vreće koje će pečatiti tim pečatima (vreća u boji i providna manja), i broj plastičnog pečata kojim je zapečatio providnu zaštitnu veću vreću u kojoj se nalaze već upakirani neiskorišteni i oštećeni glasački listići tog nivoa.

Nakon toga obrazac potpiše predsjednik i svi članovi biračkog odbora. Predsjednik tada iskine sve žute kopije obrasca i polijepi ih na zid u biračkom mjestu da svi prisutni mogu vidjeti izborne rezultate, sve zelene kopije iskine i stavi u kovertu za predsjednika izborne komisije, sve crvene kopije ostavi sebi, a sve plave kopije istragne i ubaci u plavu vreću gdje su prebrojani važeći i nevažeći glasački listići za odgovarajuće izborne nivoe i pečatom čiji je broj upisao u obrazac zapečati vreću. **Vreću pečati na način da plastični pečat provuče kroz otvore na gornjem dijelu vreće i pečat zatvori, a ispod pečata vreću oblijepi samoljepljivom trakom.**

Original obrazac u koricama ubaci u kovertu na kojoj piše da je za Centralnu izbornu komisiju BiH. Nakon toga predsjednik ubaci izvod iz Centralnog biračkog spiska u manju providnu vreću zajedno sa Zapisnikom o radu biračkog odbora i zapečati pečatom čiji je broj upisao na obrascu.

Na ovaj način je birački odbor završio aktivnosti na biračkom mjestu.

➤ **Nakon utvrđivanja rezultata glasanja i pakiranja izbornog materijala na način kako je to propisano, birački odbor odmah, a najkasnije 12 sati nakon zatvaranja biračkog mjesta, izborni materijal dostavlja izornoj komisiji. Izborna komisija pri preuzimanju izbornog materijala od biračkog odbora provjerava da li je izborni materijal spakiran na propisan način i potvrđuje prijem u primopredajnom obrascu izbornog materijala BO-IK.**

12. PRAVILNO OBJEDINJAVANJE REZULTATA

- 12.1 Ukoliko birački odbor ne utvrdi pravilno izborne rezultate, gradska/općinska izborna komisija, uz saglasnost Centralne izborne komisije BIH, može naložiti otvaranje vreće sa glasačkim listićima u cilju pravilnog objedinjavanja rezultata.
- 12.2 Ponovno otvaranje vreće vrši se za one izborne nivoe gdje je došlo do nepravilnog utvrđivanja rezultata glasanja.
- 12.3 Pravilno objedinjavanje rezultata obavlja isti birački odbor koji je radio na biračkom mjestu, posebno formiran birački odbor ili poseban tim za brojanje, o čemu odlučuje gradska/općinska izborna komisija.
- 12.4 Pravilno objedinjavanje rezultata obavlja se u za to posebno predviđenom prostoru koji osigurava gradska/općinska izborna komisija, u unaprijed određenim terminima i uz prisustvo akreditiranih posmatrača, koje prethodno o mjestu i vremenu ponovljenog brojanja za odobreni izborni nivo, obavijesti gradska/općinska izborna komisija na pogodan način.

5. BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE U ODSUSTVU

1.1. Procedure glasanja, brojanja koverata, evidentiranja podataka u Obrascu za brojno stanje i vođenje Zapisnika o radu biračkog odbora

- a) Na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu primjenjuje se procedura glasanja utvrđena za redovna biračka mjesta. Biraču koji glasa na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu izdaju se koverta koje sadrže glasačke listiće koji se izdaju u osnovnoj izbornoj jedinici za koju birač glasa.
- b) Prije izdavanja koverta sa glasačkim listićima član biračkog odbora vadi sve glasačke listiće iz koverta, stavlja otisak štambilja i potpisuje se na svim glasačkim listićima pored otiska štambilja, te glasačke listiće ponovno vraća u kovertu koju izdaje biraču.

➤ Birač koji glasa u odsustvu, ako ošteti glasački listić, vraća kovertu s glasačkim listićima, a član biračkog odbora izdaje mu novu kovertu sa glasačkim listićima.

- c) Birački odbor prije otvaranja biračkog mjesta za glasanje u odsustvu obavlja iste radnje kao i birački odbor na redovnim biračkim mjestima, osim što se na tim biračkim mjestima ručno broje koverta koje sadrže glasačke listiće po osnovnim izbornim jedinicama za koje birači glasaju. Dobijene brojeve prebrojanih koverta predsjednik unosi u Obrazac za brojno stanje.
- d) Nakon zatvaranja biračkog mjesta za glasanje u odsustvu birački odbor obavlja sljedeće radnje:
  - broji potpise na izvodu iz konačnog Centralnog biračkog spiska
  - broji neiskorištene koverta s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama
  - broji koverta s oštećenim glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama ako ih ima
  - upisuje dobivene brojeve u Obrazac za brojno stanje, a neiskorištene koverta pakira u originalne kutije, oštećene koverta s glasačkim listićima stavlja u kovertu A3 s natpisom oštećeni glasački listići te ih pakira u providnu vreću
  - otvara glasačku kutiju i razvrstava koverta s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama
  - broji koverta s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama i uvezuje ih gubicama
  - predsjednik upisuje dobijeni broj koverata za svaku osnovnu izbornu jedinicu u Obrazac za brojno stanje
  - upakirane snopove koverata po osnovnim izbornim jedinicama ubacuju u crvenu vreću
  - upisuje na Obrazac za brojno stanje brojeve pečata providne vreće, crvene vreće i manje providne plastične vreće
  - plavu kopiju Obrasca za brojno stanje stavlja u crvenu vreću i zatvara je pečatom
  - u providnu manju plastičnu vreću ubacuje original Zapisnika o radu biračkog odbora – ZARBO, izvod iz konačnog Centralnog biračkog spiska i original Obrasca za brojno stanje te je pečati predviđenim pečatom
  - u zelenu kovertu stavlja zelenu kopiju Zapisnika o radu biračkog odbora – ZARBO i zelenu kopiju Obrasca za brojno stanje koja je za predsjednika gradske/općinske izborne komisije

- crvenu kopiju Obrasca za brojno stanje predsjednik zadržava za sebe.

**PRIMJER PRAVILNO POPUNJENOG OBRASCA ZA BROJNO STANJE
NA BIRAČKOM MJESTU ZA GLASANJE U ODSUSTVU – BSO**

OBRACZAC ZA BROJNO STANJE (Biračko mjesto za glasanje/glasovanje u odsustvu/odsutnosti)	Naziv općine: TRAVNIK	Broj biračkog mjesta: 0914501	BSO
--	---------------------------------	---	------------

Serijski broj plastičnog pečata-glasačka kutija 1										Serijski broj plastičnog pečata-glasačka kutija 2-ako je potrebni									
Pečat 1					Pečat 2					Pečat 1					Pečat 2				

Šifra općine/izborne jedinice za koju se glasa/glasuje → **050133135200**

I: PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA																			
1. Broj imena birača na Izvodu iz Centralnog/Središnjeg biračkog spiska/popisa (ručno brojati)	17	35	10	2															
2. Broj primljenih koverata sa glasačkim listićima	20	40	15	5															
II: NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA																			
3. Broj potpisa na Izvodu iz Centralnog/Središnjeg biračkog spiska/popisa (ručno brojati)	13	31	8	0															
4. Broj oštećenih koverata sa glasačkim listićima (paketi 2a)	0	0	0	0															
5. Broj izdatih koverata sa glasačkim listićima (red/redak 6+7+8)	13	31	8	0															
6. Broj neiskorištenih koverata sa glasačkim listićima (ručno brojati)	7	9	9	5															
7. Broj zaduženih koverata sa glasačkim listićima (red/redak 9+10)	20	40	15	5															
III: NAKON OTVARANJA GLASAČKE KUTIJE																			
8. Broj koverata sa glasačkim listićima za glasanje/glasovanje u odsustvu/odsutnosti	13	31	8	0															
IV: Test tačnosti/kočnosti																			
9. Red/redak 7. =red/redak 2.; ako nisu isti, upisati razliku	0	0	0	0															

Potpisujući se ispod, izjavljujem da ovi brojevi tačno/točno odražavaju izborne aktivnosti na ovom biračkom mjestu.

PREDSJEDNIK	IME (ŠTAMPANIM/ISKANIM SLOVIMA)	POTPIS	ČLAN 3	IME (ŠTAMPANIM/ISKANIM SLOVIMA) /	POTPIS
ČLAN 1	VELJKO PERKOVIĆ	<i>[Potpis]</i>	ČLAN 4	VANJA LAČKOVIĆ	<i>[Potpis]</i>
ČLAN 2	MUSTAFA GHOVIĆ	<i>[Potpis]</i>		TAŠANA TERKOVIĆ	<i>[Potpis]</i>
	MRADEN VICEVIĆ	<i>[Potpis]</i>			

6. BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE NEPOTVRĐENIM - KOVERTIRANIM GLASAČKIM LISTIĆIMA

- Po jedno biračko mjesto u svakoj osnovnoj izbornoj jedinici određeno je za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima.
- Na biračkom mjestu za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima biračko pravo ostvaruju sljedeće kategorije birača:
  - birači koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH, a na dan održavanja izbora zateknu se u zemlji,
  - biračima koji su stjecanjem punoljetstva prvi put upisani u Centralni birački spisak, a nisu upisani u zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, bit će omogućeno da glasaju uz važeći identifikacioni dokument iz Poglavlja IV ovog Priručnika i potvrdu izdatu od Centra za birački spisak, kojom dokazuju da se njihova imena i prezimena **ne nalaze ni na jednom izvodu iz CBS, odnosno dokaz o entitetskom državljanstvu za glasače u Brčko distriktu BiH.**

1. Procedure glasanja, brojanja koverata, evidentiranja podataka u Obrascu za brojno stanje i vođenje Zapisnika o radu biračkog odbora

- a) Centralna izborna komisija BiH putem izborne komisije biračkim mjestima određenim za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima dostavlja spisak birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju putem pošte, za tu osnovnu izbornu jedinicu. Navedeni spisak služi u svrhu utvrđivanja prava glasanja putem nepotvrđenih glasačkih listića za ovu kategoriju birača.
- b) Birač koji je od dana zaključenja Centralnog biračkog spiska do dana izbora prvi put upisani u Centralni birački spisak zbog stjecanja punoljetstva da bi ostvarili svoje biračko pravo trebaju dobiti potvrdu od centra za birački spisak.

➤ **Birači koji promijene prebivalište iz jedne osnovne izborne jedinice u drugu osnovnu izbornu jedinicu u periodu od zaključenja konačnog Centralnog biračkog spiska do dana izbora, biračko pravo ostvarit će u osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj su imali prijavljeno prebivalište prije dana zaključenja konačnog Centralnog biračkog spiska.**

- c) Ime birača koji ima pravo glasati nepotvrđenim glasačkim listićem upisuje se na izvod iz Centralnog biračkog spiska, koji sadrži sve podatke kao i izvod iz konačnog Centralnog biračkog spiska. Birač se potpisuje na izvod iz Centralnog biračkog spiska i glasa nepotvrđenim kovertiranim glasačkim listićem koji se pakira u posebnu sigurnosnu bijelu kovertu.
- d) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića, na osnovi identifikacionog dokumenta birača, ispunjava neophodne podatke na prednjoj stranici koverta sa nepotvrđenim kovertiranim glasačkim listićima, na osnovi kojih se može provjeriti biračko pravo. Na prednju stranicu koverta upisuju se sljedeći podaci:
  - broj biračkog mjesta
  - prezime i ime birača
  - jedinstveni matični broj birača.
- e) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića iz zaštitne koverta vadi glasačke listiće stavlja otisak štambilja na predviđeno mjesto (Vidi način stavljanja štambilja na redovnom biračkom mjestu!), potpisuje se pored otiska štambilja, izdaje glasačke listiće biraču i upućuje ga u glasačku kabinu.

□□□□□□□□

Broj biračkog mјesta/Број бирачког мјеста

Koverta/omotnica za nepotvrđene glasačke listiće
Коверта за непотврђене гласачке листиће

1. Prezime / Презиме

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

2. Име / Име

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

3. Јединствени матични број / Јединствени матични број

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

4. Datum (padnevak) рођења / Датум рођења

□□ □□ □□□□□□

5. Trenutna адреса становања / Тренутна адреса становања

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

6. Naziv predočenog identifikacionog dokumenta / Назив показаног
идентификационог документа

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

7. Број предочене исправе / Број показаног документа

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

8. Izdat od / Издат од

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

U ovu kovertu stavite samo glasačke listiće!!

Ako na ovu kovertu ili na glasačke listiće ispišete svoje osobne podatke, Vaši glasački listići neće biti važeći.

U ovu kuvertu stavite samo glasačke listiće!!

Ako na ovu kuvertu ili na glasačke listiće ispišete svoje osobne podatke, Vaši glasački listići neće biti važeći.

У ову коверту ставите само гласачке листиће!!

Ако на ову коверту или на гласачке листиће будете исписали своје личне податке, Ваши гласачки листићи неће да буду важећи.

**Izgled personalizirane kovertе
na koju se upisuju predviđeni
podaci.**

**Izgled bijele заштитне коверте u
koju se stavljaju glasački listići
- koja se nakon glasanja
birača pakira u
personaliziranu kovertu.**

- f) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića upućuje birača da nakon glasanja glasačke listiće zapakira u zaštitnu kovertu, a identifikacioni dokument birača zadržava do trenutka kada birač, nakon što je glasao, vrati nepotvrđene kovertirane glasačke listiće zapakirane u sigurnosnoj koverti.
- g) Član biračkog odbora zadužen za izdavanje glasačkih listića stavlja sigurnosnu bijelu kovertu u kovertu s podacima o biraču koji glasa nepotvrđenim kovertiranim glasačkim listićima. Koverta se pečati i birač je ubacuje u glasačku kutiju.
- h) Predsjednik biračkog odbora upisuje predviđene podatke u Obrazac za brojno stanje.
- i) Nakon zatvaranja biračkog mjesta određenog za glasanje nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listića predsjednik i članovi biračkog odbora obavljaju sljedeće radnje:
- broje potpise na izvodu iz Centralnog biračkog spiska
  - broje neiskorištene koverta s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama
  - broje oštećene koverta s glasačkim listićima ako ih ima
  - upisuju dobijene brojeve u Obrazac za brojno stanje, a neiskorištene koverta pakira u originalne kutije, koverta s oštećenim glasačkim listićima stavlja u kovertu A3 s natpisom oštećeni glasački listići te ih pakiraju u providnu vreću
  - otvaraju glasačku kutiju, broje koverta s nepotvrđenim glasačkim listićima i uvezuju ih gumicom
  - predsjednik upisuje dobijeni broj koverata s nepotvrđenim glasačkim listićima u Obrazac za brojno stanje:
  - upakirane koverta s nepotvrđenim glasačkim listićima ubacuju u zelenu vreću
  - upisuju u Obrazac za brojno stanje brojeve pečata providne vreće, zelene vreće i manje providne plastične vreće
  - plavu kopiju Obrasca za brojno stanje stavlja u zelenu vreću i zatvara je pečatom
  - u manju providnu vreću ubacuje original Zapisnika o radu biračkog odbora, i original Obrasca za brojno stanje te je pečati
  - u zelenu kovertu stavlja zelenu kopiju Zapisnika o radu biračkog odbora i zelenu kopiju Obrasca za brojno stanje koja je za predsjednika gradske/ općinske izborne komisije
  - crvenu kopiju Obrasca za brojno stanje predsjednik zadržava za sebe
  - izvod iz Centralnog biračkog spiska birački odbor dostavlja izornoj komisiji.

Primjer pravilno popunjenog obrasca za brojno stanje na biračkom mjestu određenom za glasanje nepotvrđenim-kovetiranim glasačkim listićima - BSN

OBRAZAC ZA BROJNO STANJE (B.M. za glasanje/glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićima)	Naziv općine: TRAVNIK	Broj biračkog mjesta: 091A501MMN	BSN
--	---------------------------------	--	------------

Serijski broj plastičnog pečata-Glasačka kutija 1		Serijski broj plastičnog pečata-Glasačka kutija 2 (Ako je potrebno!)			
BA 6 7 3 0 0 3	BA 1 6 6 0 1 6				
PEČAT 1	PEČAT 2	PEČAT 1	PEČAT 2		

Šifra općine/izborne jedinice za koju se glasa/glasuje → **091 A**

DIO I: PRIJE OTVARANJA BIRAČKOG MJESTA	
1. Broj imena na listi/popisu birača koji su registrovani za glasanje/glasovanje putem pošte, a mogu glasovati/glasati nepotvrđenim gl. listićima (ručno brojati)	750
2. Broj primljenih koverata sa glasačkim listićima	75
DIO II: TOKOM GLASANJA/TIJEKOM GLASOVANJA	
3. Broj naknadno primljenih koverata sa glasačkim listićima	0
4. Ukupan broj primljenih koverata sa glasačkim listićima (red 2+3)	75
DIO III: NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA	
5. Broj potpisa na izvodu iz Centralnog biračkog spiska/popisa za birače koji su glasali/glasovali nepotvrđenim glasačkim listićima	11
6. Broj upropaštenih koverata sa glasačkim listićima (paket 2n)	0
7. Broj izdanih koverata sa glasačkim listićima (red 5+6)	11
8. Broj neiskorištenih koverata sa glasačkim listićima (ručno brojati)	64
9. Sveukupan broj zaduženih koverata sa glasačkim listićima (red 7+8)	75
DIO IV: NAKON OTVARANJA GLASAČKE KUTIJE	
10. Broj koverata sa nepotvrđenim glasačkim listićima	11
DIO V: Test tačnosti/točnosti	
11. Red 9=red 4; ako nisu isti, upisati razliku	0
12. Red 10 = red 5; ako nisu isti, upisati razliku	0

Serijski broj plastičnog pečata za vreću sa neiskorištenim gl. listićima (providna veća)
BA 0 0 1 1 3 8

Serijski broj plastičnog pečata za vreću sa koveratama sa nepotvrđenim gl. listićima (zelena)
BA 0 1 0 0 3 6

Serijski broj plastičnog pečata za vreću sa dokumentacijom za Centralnu/Središnju izbornu komisiju/povjerenstvo (providna manja)
BA 7 7 0 7 0 3

Potpisujući se ispod, izjavljujem da ovi brojevi tačno/točno odražavaju izborne aktivnosti na ovom biračkom mjestu.

	IME (ŠTAMPANIM/TISKANIM SLOVIMA)	POTPIS
PREDSJEDNIK	VELJKO PETROVIĆ	<i>[Signature]</i>
ČLAN 1	MUSTAFA LAKOVIĆ	<i>[Signature]</i>
ČLAN 2	MILADEN VIŠEVIĆ	<i>[Signature]</i>
ČLAN 3	VANOJA LALOVIĆ	<i>[Signature]</i>
ČLAN 4	TATJANA TRIFKOVIĆ	<i>[Signature]</i>

7. MOBILNI TIM

➤ Da bi se omogućilo glasanje, biračima koji su vezani za svoje domove, odnosno koji su vezani za ustanove (prитvorske jedinice, gerijatrijske, distrofičarske ili druge zdravstvene ustanove), izborne komisije formiraju mobilni tim koji će posjetiti ove kategorije birača i omogućiti da glasaju.

1. Procedure glasanja, brojanja koverata, evidentiranja podataka u Obrascu za brojno stanje i vođenje Zapisnika o radu biračkog odbora (mobilnog tima)
  - a) Mobilni tim se sastoji od predsjednika i dva člana. Predsjednik rukovodi radom mobilnog tima i odgovoran je za njegovu zakonitost. Izborna komisija jedan sat prije otvaranja biračkih mjesta predaje mobilnom timu materijal kako slijedi:
    - izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji su prijavljeni za glasanje putem mobilnog tima
    - odgovarajući broj glasačkih listića zapakiranih u zaštitne koverte, koje su stavljene u personalizirane koverte na kojima su upisane šifre osnovnih izbornih jedinica za koje se glasa
    - odgovarajući broj pomoćnih glasačkih kutija (kartonske kutije)
    - Obrazac za brojno stanje – mobilni tim
    - potrošni materijal koji je neophodan u procesu rada mobilnog tima
    - Zapisnik o radu biračkog odbora
    - spisak birača s adresama i kontakt-telefonima i
    - plan rada mobilnog tima.

Glasačka kutija za mobilni tim

➤ Za potrebe rada na terenu izborna komisija mobilnom timu treba osigurati odgovarajuće motorno vozilo, odnosno odgovarajući prijevoz do birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje putem mobilnog tima.

➤ Mobilni tim prilikom posjete birača koji su vezani za ustanove može, radi bržeg i efikasnijeg glasanja, u saradnji s nadležnim osobljem, organizirati glasanje na način na koji se glasanje organizira na biračkom mjestu, pridržavajući se pri tome procedure koja je propisana za glasanje birača na biračkom mjestu.

➤ Mobilni tim za glasanje dužan je osigurati tajnost glasanja na način kako je to propisano zakonom i objašnjeno ovim priručnikom.

➤ Mobilni tim za glasanje dužan je pridržavati se plana rada mobilnog tima koji je donijela izborna komisija i omogućiti akreditiranim posmatračima posmatranje rada mobilnog tima. Akreditirani posmatrači mogu posmatrati rad mobilnog tima za glasanje na način kako je to objašnjeno u Poglavlju III ovog priručnika i ako ne narušavaju privatnost birača koji su vezani za svoje domove, odnosno ako ne narušavaju pravila ponašanja koja su uspostavljena u ustanovama za koje su birači vezani i uz saglasnost nadležnog osoblja tih ustanova.

- b) Po preuzimanju izbornog materijala predsjednik i članovi mobilnog tima obavljaju sljedeće:
- upisuju svoja imena u Zapisnik i potpisuju se u dijelu Zapisnika koji je za to predviđen
  - upisuju broj birača s izvoda iz Centralnog biračkog spiska na predviđeno mjesto u Obrascu za brojno stanje
  - ručno broje primljene personalizirane zaštitne koverta sa kompletima glasačkih listića prema šiframa osnovnih izbornih jedinica za koje se glasa, a prema biračkoj opciji birača koji su upisani u izvod iz Centralnog biračkog spiska i upisuju taj broj u Obrazac za brojno stanje
  - formiraju pomoćnu glasačku kutiju i stavljaju papirni samoljepljivi pečat na otvor glasačke kutije i
  - upisuju serijske brojeve pečata s pomoćne glasačke kutije u Obrazac za brojno stanje.
- c) **Glasanje birača putem Mobilnog tima traje neprekidno u toku dana, sa početkom u 7.00 sati i završetkom u 19.00 sati.**
- d) Birači vezani za svoje domove glasaju personaliziranim kovertama na kojima je član biračkog odbora koji izdaje glasačke listiće upisao podatke o biraču: ime, prezime i jedinstveni matični broj. **Biraču se izdaje zaštitna koverta sa glasačkim listićima na koje je član biračkog odbora stavio otisak štamblja i potpisao se pored otiska štamblja. Birač nakon obavljenog glasanja stavlja glasačke listiće u zaštitnu kovertu koja se stavlja u personaliziranu kovertu sa podacima o biraču, koju birač nakon toga ubacuje u glasačku kutiju.**
- e) Mobilni tim prilikom rada na terenu, nakon glasanja birača na određenoj lokaciji, samoljepljivom trakom lijepi otvor glasačke kutije koji potpisuju predsjednik i članovi mobilnog tima
- f) Nakon završetka rada na terenu, mobilni tim stavlja na otvor pomoćne glasačke kutije samoljepljivi papirni pečat na koji se potpisuju predsjednik i članovi mobilnog tima, a serijski broj pečata evidentira na Obrascu za brojno stanje
- g) U Zapisnik o radu mobilnog tima, koji potpisuju predsjednik i oba člana, upisuju se važniji događaji tokom njihovog rada na terenu

h) Nakon završenog obilaska svih birača čija se imena nalaze na izvodu iz Centralnog biračkog spiska, mobilni tim odlazi u sjedište gradske/općinske izborne komisije i obavlja sljedeće radnje:

- broji potpise na izvodu iz Centralnog biračkog spiska
- broji neiskorištene koverta s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama
- broji koverta s oštećenim glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama ako ih ima
- upisuje dobijene rezultate u Obrazac za brojno stanje, a neiskorištene koverta pakira u originalne kutije, oštećene koverta s glasačkim listićima stavlja u kovertu A3 s natpisom oštećeni glasački listići te ih pakiraju u providnu vreću
- otvara glasačku kutiju
- broji koverta s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama i uvezuje ih gumicom
- predsjednik upisuje dobijeni broj koverata s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama u Obrazac za brojno stanje
- upakirane koverta s glasačkim listićima po osnovnim izbornim jedinicama ubacuju u narandžastu vreću
- upisuje na Obrazac za brojno stanja brojeve pečata providne vreće, narandžaste vreće i manje providne vreće
- plavu kopiju Obrasca za brojno stanje stavlja u narandžastu vreću i zatvara je pečatom
- u manju providnu vreću ubacuje original Zapisnika o radu biračkog odbora – ZARBO, izvod iz Centralnog biračkog spiska i original Obrasca za brojno stanje te je pečati predviđenim pečatom
- u zelenu kovertu stavlja zelenu kopiju Zapisnika o radu biračkog odbora i zelenu kopiju Obrasca za brojno stanje koja je za predsjednika gradske/ općinske izborne komisije
- crvenu kopiju Obrasca za brojno stanje predsjednik zadržava za sebe.

i) Mobilni tim svoj izborni materijal predaje izornoj komisiji u njenom sjedištu.

NAPOMENA: Personalizirane zaštitne koverta koje se koriste za glasanje putem mobilnog tima istog su izgleda i sadržaja kao koverta koje se koriste za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima.

VIDI: 6. BIRAČKO MJESTO ZA GLASANJE NEPOTVRĐENIM GLASAČKIM LISTIĆIMA.

**PRIMJER PRAVILNO POPUNJENOG OBRASCA ZA
BROJNO STANJE MOBILNOG TIMA – BSM**

OBRAZAC ZA BROJNO STANJE (MOBILNI TIM)	Naziv i šifra općine/Izborne jedinice:	Broj mobilnog tima:
	TRAVNIK	MOBILNI TIM
		BSM

Serijski broj papirnog pečata-glasačka kutija	Serijski broj papirnog pečata-glasačka kutija
BA101517171815	BA101214131110

Pečat 1

Pečat 2

Serijski broj papirnog pečata-glasačka kutija	Serijski broj papirnog pečata-glasačka kutija
BA112141817103A181813121110	BA112141817103A181813121110

Pečat 1

Pečat 2

Šifra općine/Izborne jedinice za koju se glasa/glasuje →

091

I: PRIJE POČETKA RADA MOBILNOG TIMA

1. Broj imena birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska/popisa za birače s posebnim potrebama (ručno brojati)

49

2. Broj prihvatljenih koverata sa glasačkim listićima

50

II : NAKON ZAVRŠETKA RADA MOBILNOG TIMA

3. Broj potpisanih birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska/popisa za birače s posebnim potrebama (ručno brojati)

49

4. Broj oštećenih koverata sa glasačkim listićima

0

5. Broj izdatih koverata sa glasačkim listićima (red/redak 3+4)

49

6. Broj neiskorištenih koverata sa glasačkim listićima (ručno brojati)

1

7. Broj zaduženih koverata sa glasačkim listićima (red/redak 5+6)

50

III: NAKON OTVARANJA GLASAČKE KUTIJE

8. Broj koverata sa glasačkim listićima za glasanje/glasovanje mobilni tim

49

IV: Test tačnosti/točnosti

9. Red/redak 7 =Red/redak 2; ako nisu isti, upisati razliku

0

Potpisujući se ispod, izjavljujem da ovi brojevi tačno/točno odražavaju izborne aktivnosti na ovom biračkom mjestu.

PREDSJEDNIK	IME (ŠTAMPANIM/TISKANIM SLOVIMA)	POTPIS
ČLAN 1	VELJKO PETROVIĆ	
ČLAN 2	MUSTAFA LAKOVIĆ	
	TATJANA TRIFKOVIĆ	

ČLAN 3	IME (ŠTAMPANIM/TISKANIM SLOVIMA)	POTPIS

8.

POSTUPANJE ORGANA ZA PROVOĐENJE IZBORA NA IZBORNI DAN U UVJETIMA EPIDEMIJE COVID-19

Odredbe ovog Poglavlja primjenjuju se ako Centralna izborna komisija BiH donese posebnu Odluku u skladu sa epidemiološkom situacijom u zemlji i mjerama nadležnih organa o čemu će blagovremeno obavijestiti izbornu administraciju i sve učesnike izbornog procesa (član 33–39. Pravilnika o provođenju izbora).

1. Biraču čije se ime nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje na redovnom biračkom mjestu, a koji je pozitivan na COVID-19 i/ili kojem je izrečena mjera nadležnog organa o obaveznoj izolaciji, zbog čega nije u mogućnosti da dođe na biračko mjesto na kojem je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska da glasa lično, na njegov zahtjev bit će omogućeno glasanje.
2. Glasanje birača obavlja se putem kovertiranog glasačkog listića koji se izuzima sa redovnog biračkog mjesta, prema proceduri opisanoj kod glasanja birača putem mobilnog tima.
3. Pored jednog ili više mobilnih timova iz člana 24. ovog Pravilnika izborna komisija posebnom odlukom formira najmanje jedan posebni mobilni tim u čijem sastavu je po mogućnosti najmanje jedan zdravstveni radnik. Predsjednik ili najmanje jedan član ovog posebnog mobilnog tima mora biti opremljen specijalnom zaštitnom opremom, koja obavezno sadrži zaštitni kombinezon, masku, zaštitnu kapu, rukavice, adekvatnu zaštitu obuće i po mogućnosti, vizir.
4. Predsjednik biračkog odbora u Obrazac za brojno stanje upisuje ukupan broj birača koji glasaju na tom redovnom biračkom mjestu umanjeno za broj birača kojima je odobreno da glasaju putem posebnog mobilnog tima.
5. Nakon što birački odbor ručno prebroji i utvrdi ukupan broj zaduženih listića za svaki izborni nivo, birački odbor sa redovnog biračkog mjesta u posebnu plastičnu vrećicu sa natpisom "Birači COVID-19" izdvaja potreban broj glasačkih listića za svaki izborni nivo za birače koji glasaju putem Posebnog mobilnog tima i tu nezapečaćenu providnu plastičnu vreću predaje Posebnom mobilnom timu po dolasku na to biračko mjesto. Naprijed opisana radnja se obavezno konstatira u zapisniku o radu biračkog odbora, obrascu brojnog stanja i zapisniku o primopredaji glasačkih listića (ZPGL).
6. Posebni mobilni tim će u skladu sa planom rada na terenu obići svako redovno biračko mjesto koje ima evidentirane birače u posebnom izvodu za birače koji će glasati putem posebnog mobilnog tima. Prije nego od predsjednika biračkog odbora na redovnom biračkom mjestu preuzme glasačke listiće, posebni mobilni tim će prebrojati preuzete nezapečaćene kovertne i glasačke listiće za svaki izborni nivo za birača koji glasa putem Posebnog mobilnog tima. Nakon prebrojavanja glasačkih listića predsjednik Posebnog mobilnog tima će upakirati u dovoljan broj kompleta koverata. Ova radnja se obavezno konstatira u zapisniku o radu biračkog odbora i obrascu brojnog stanja na redovnom biračkom mjestu i u zapisniku o radu Posebnog mobilnog tima.
7. Poseban mobilni tim nakon 19.00 sati u sjedištu izborne komisije sa svih zapisnika ZPGL utvrđuje ukupan broj zaprimljenih setova glasačkih listića sa biračkih mjesta i taj broj upisuje u obrazac brojnog stanja.
8. Poseban mobilni tim pakira izborni materijal prema shemi pakiranja redovnog mobilnog tima.

9.

***PREKRŠAJNE I KAZNENE
ODREDBE***

9. PREKRŠAJNE I KAZNE ODREDBE

SANKCIJE PROPISANE IZBORNIM ZAKONOM BiH (POGLAVLJE 19A)

Za kršenje odredbi Izbornog zakona u Bosni i Hercegovini predviđene su prekršajne sankcije i to novčane u iznosu najmanje 600,00 KM do 3.000,00 KM, kao i zabrana angažiranja u izbornoj administraciji u trajanju od 4 godine.

Za utvrđivanje prekršaja i izricanja sankcija nadležna je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, a u nekim prekršajima, općinska/gradska izborna komisija.

U dosadašnjoj praksi Centralna izborna komisija BiH je poslije svakog izbornog ciklusa provodila postupke i izričala sankcije za učinjene prekršaje.

Prekršitelji su najčešće članovi izborne administracije, u pravilu predsjednici i članovi biračkih odbora, zbog propusta učinjenih bez namjere (nehat), ili propuštanjem da se neka radnja uradi ili da se uradi na način propisan Zakonom.

Najčešći prekršaji su utvrđeni u članu 5.25 Izbornog zakona BiH, na način da obrasci sa biračkih mjesta nisu bili popunjeni u skladu sa propisanom procedurom.

Prekršaji utvrđeni Izbornim zakonom BiH odnose se na predsjednika biračkog odbora ako ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora na dan glasanja, odnosno za predsjednika i članove i članove, ako ne:

- upisuje podatke u zapisnik o radu biračkog odbora koji su tamo predviđeni
- ne objasni biraču način glasanja
- ne osigura biraču tajnost glasanja
- ne utvrdi identitet birača i omogući mu da se potpiše za to predviđeno mjesto na biračkom spisku ili
- pomaže licu tokom glasanja na način suprotan Izbornom zakonu BiH.

Propusti zbog kojih nije bilo moguće utvrditi rezultate izbora na biračkom mjestu, zbog čega su morali biti utvrđivani ponovnim brojanjem ili poništavanjem izbora na biračkom mjestu, predstavljali su osnovu za utvrđivanje prekršajne odgovornosti.

2. KRIVIČNA DJELA U IZBORNOM PROCESU

Ako postoji namjera da se nedozvoljenim radnjama utječe na izborni proces i rezultate izbora, takve aktivnosti predstavljaju osnovu za utvrđivanje eventualne krivične odgovornosti.

Pored novčane, predviđene su i zatvorske kazne.

Neka od krivičnih djela mogu učiniti pripadnici izborne administracije, biračkog odbora i izborne komisije u okviru svoje dužnosti i to predstavlja otežavajuću okolnost, za šta je predviđena i stroža kazna.

Navešt ćemo osnovna krivična djela koja su po svojim osnovnim obilježjima sadržana u krivičnom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta BiH.

- ***Krivično djelo – Uskraćivanje biračkog prava***
- **Obilježje djela** – Ko u obavljanju povjerene mu dužnosti u vezi sa izborima za institucije Bosne i Hercegovine, u namjeri da drugoga spriječi u ostvarenju njegovog biračkog prava protivzakonito ne uvede u birački popis ili ga izbriše iz biračkog popisa ili mu na drugi uskrati biračko pravo.
- ***Krivično djelo – Povreda slobode opredjeljenja birača***
- **Obilježje djela** – Ko silom, ozbiljnom prijetnjom, prinudom, podmićivanjem ili korištenjem njegovog teškog ekonomskog stanja ili na drugi protivpravan način utječe na birača u Bosni i Hercegovini da na izborima za institucije Bosne i Hercegovine ili prilikom glasanja o opozivu ili na referendumu, glasa za ili protiv pojedine liste, pojedinog kandidata, odnosno da glasa za ili protiv opoziva, za ili protiv prijedloga o kome se odlučuje referendumom, ili da uopće ne glasa. Član biračkog odbora ili drugo lice koje učini ovo djelo u vršenju povjerene mu dužnosti u vezi s izborima, glasanjem ili referendumom.
- ***Krivično djelo – Povreda tajnosti glasanja***
- **Obilježje djela** – Ko pri izboru za institucije Bosne i Hercegovine ili pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Bosni i Hercegovini povrijedi tajnost glasanja. Član biračkog odbora ili drugo lice koje učini ovo djelo u vršenju povjerene mu dužnosti u vezi s izborima ili glasanjem.
- ***Krivično djelo – Izborna prevara***
- **Obilježje djela** – Ko krivotvori rezultate izbora ili glasanja za institucije Bosne i Hercegovine dodavanjem, oduzimanjem ili brisanjem glasova ili potpisa, netačnim brojanjem glasova, neistinitim upisivanjem rezultata u izborne isprave ili na drugi način, ili objavi kao konačan rezultat izbora ili glasanja koji ne odgovara obavljenom glasanju.
- ***Krivično djelo – Uništenje izbornih isprava***
- **Obilježje djela** – Ko na izborima za institucije Bosne i Hercegovine, pri glasanju o opozivu predstavnika u institucijama Bosne i Hercegovine ili na referendumu u Bosni i Hercegovini, uništi, prikrije, ošteti ili oduzme kakvu ispravu o izborima ili o glasanju o opozivu ili kakav predmet koji služi za izbor ili za glasanje o opozivu.

Ako izborna komisija smatra da je učinjeno krivično djelo koje se odnosi na izborni proces, dužna je djelo prijaviti nadležnom tužilaštvu – član 6.8.I zbornog zakona BiH.

Izvodi iz svih krivičnih zakona sa krivičnim djelima iz zbornog procesa se nalaze na posebnim plakatima pripremljenim od Centralne izborne komisije BiH i distribuirani svim biračkim odborima koji su ih dužni istaknuti na vidno mjesto ispred ili u prostoriji za glasanje.

Šta su dužnosti i obaveze predsjednika biračkog odbora, odnosno biračkog odbora kao tijela, ukoliko se na biračkom mjestu, njegovoj okolini ili bilo gdje pojavi okolnost koja bi mogla rezultirati prekršajem ili krivičnim djelom?

1. Prevencija – birački odbor je dužan postupati i od svih drugih zahtijevati da postupaju po procedurama propisanim Zakonom, podzakonskim aktima ili instrukcijama Centralne izborne komisije BiH i općinske/gradske izborne komisije. To se odnosi na dan pred izbore, na dan izbora pa sve do predaje izbornog materijala gradskoj/općinskoj izbornoj komisiji.
2. Ako bilo ko narušava utvrđenu proceduru ili poduzima neku radnju ili postupak koji su opisani u nekom od krivičnih djela, potrebno je opomenuti, a događaj zabilježiti na adekvatan i provjerljiv način.
3. U slučaju da je zabranjena radnja u toku ili je završena, neophodno je prema datoj situaciji obavijestiti općinsku/gradsku izbornu komisiju, a po potrebi pozvati i policiju, za što je nadležan isključivo predsjednik biračkog odbora, odnosno njegov zamjenik koji se u datom momentu nalazi na biračkom mjestu.
4. U slučaju opasnosti po izborni proces neophodno je prekinuti glasanje na biračkom mjestu i poduzeti sve što je potrebno da se osiguraju uvjeti za nastavak glasanja, a jedina tijela za komunikaciju su općinska /gradska izborna komisija i policija, uz koju može biti eventualno i tužilac.
5. Preporučuje se da se u kritičnim situacijama u proces ne involviraju političke stranke, kandidati, mediji ili bilo ko od trećih nepozvanih lica.
6. Sva događanja treba detaljno navesti u Zapisnik o radu biračkog odbora, dokumentirati, potpisati i sačuvati dokaze.

Literatura

- Izborni zakon Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22 , 51/22).
- Pravilnik o provođenju izbora (“Službeni glasnik BiH“, br. 27/22).
- Uputstvo o vrstama, načinu i rokovima za određivanje biračkih mjesta (“Službeni glasnik BiH“, br. 27/22).
- Uputstvo o uvjetima i procedurama za akreditiranje izbornih posmatrača u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH“, br. 27/22).
- Pravilnik o utvrđivanju kvalifikacija i postupku imenovanja članova biračkih odbora (“Službeni glasnik BiH“, br. 27/22).
- Krivični zakon BiH (“Službeni glasnik BiH“, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14,22/15 i 40/15, 35/18, i 46/21 od 27. 7. 2021. – (Odluka Visokog predstavnika za BiH).
- Krivični zakon Republike Srpske (“Službeni glasnik RS“, br. 64/17, 104/18-odluka US, 15/21 i 89/21).
- Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (“Službene novine FBiH“, br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17).

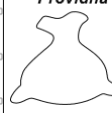

10.

SHEME PAKIRANJA

10. SCHEME PAKIRANJA IZBORNOG MATERIJALA

Šema pakovanja/pakiranja izbornog materijala na redovnom biračkom mjestu u FBiH

UPAKOVATI/UPAKIRATI ODMAH PO ZATVARANJU BIRAČKOG MJESTA (PRIJE BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA)!

<p>Providna zaštitna vreća (veća)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neiskorišteni glasački listići (upakovani u originalne kutije) 2. Koverta sa oštećenim glasačkim listićima <p>Predsjedništvo BiH – NIVO/RAZINA 701/702</p>	<p>Providna zaštitna vreća (veća)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neiskorišteni glasački listići (upakovani u originalne kutije) 2. Koverta sa pošteenim glasačkim listićima <p>Parlamentarna skupština BiH – NIVO/RAZINA 511-515</p>	<p>Providna zaštitna vreća (veća)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neiskorišteni glasački listići (upakovani u originalne kutije) 2. Koverta sa oštećenim glasačkim listićima <p>Zastupnički dom Parlamenta FBiH – NIVO/RAZINA 401-412</p>	<p>Providna zaštitna vreća (veća)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neiskorišteni glasački listići (upakovani u originalne kutije) 2. Koverta sa oštećenim glasačkim listićima <p>Kantonalna skupština – NIVO/RAZINA 201-210</p>
--	---	---	--

 <p>Koverta sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska/izvatkom iz Središnjeg biračkog popisa, zatvorena i prelijepljena samoljepljivom naljepnicom</p>	<p>PLD vrećica</p> <p>Štambilj za ovjeru glasačkih listića</p>
--	--

NAPOMENA:

Na svaku vreću potrebno je upisati broj nivoa/razine (701/702, 511-515, 401-412, 201-210) i broj biračkog mjesta!

UPAKOVATI /UPAKIRATI POSLIJE OBAVLJENOG BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA!

<p>Siva zaštitna vreća</p> <p>Izborni materijal koji je potrebno upakovati u vreću</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prebrojani <u>važeći glasački listići</u> 2. <u>Providna plastična vreća sa nevažećim glasačkim listićima</u> 3. Koverta sa <u>Obrascem za zbirne rezultate ZR većinski glas (plava kopija)</u> <p>Predsjedništvo BiH – NIVO/RAZINA 701/702</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Žutu kopiju obrasca ZR većinski glas zalijepiti na zid - Zelenu kopiju obrasca ZR većinski glas staviti u kovertu za predsjednika OIK - Crvenu kopiju obrasca ZR većinski glas staviti u kovertu za predsjednika biračkog odbora
--	--

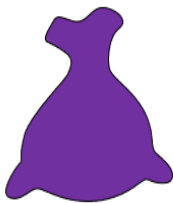
UPAKOVATI /UPAKIRATI POSLIJE OBAVLJENOG BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA!

<p>Plava zaštitna vreća</p> <p>Izborni materijal koji je potrebno upakovati u vreću</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prebrojani <u>važeći glasački listići</u> 2. <u>Providna plastična vreća sa nevažećim glasačkim listićima</u> 3. Koverta sa <u>Obrascem za zbirne rezultate ZR otvorena lista (plava kopija)</u> 4. <u>Knjige pomoćnih obrazaca</u> <p>Parlamentarna skupština BiH – NIVO/RAZINA 511-515</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Žutu kopiju obrasca ZR otvorena lista zalijepiti na zid - Zelenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika OIK - Crvenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika biračkog odbora
---	---

UPAKOVATI/UPAKIRATI POSLIJE OBAVLJENOG BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA!

Ljubičasta zaštitna vreća

Izborni materijal koji je potrebno upakovati u vreću

1. Prebrojani važeci glasački listići
2. Providna plastična vreća sa nevažećim glasačkim listićima
3. Koverta sa Obrascem za zbirne rezultate ZR otvorena lista (plava kopija)
4. Knjige pomoćnih obrazaca

Zastupnički dom Parlamenta FBiH – NIVO/RAZINA 401-412

- Žutu kopiju obrasca ZR otvorena lista zalijepiti na zid
- Zelenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika OIK
- Crvenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika biračkog odbora

UPAKOVATI/UPAKIRATI POSLIJE OBAVLJENOG BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA!

Bordo crvena zaštitna vreća

Izborni materijal koji je potrebno upakovati u vreću

1. Prebrojani važeci glasački listići
2. Providna plastična vreća sa nevažećim glasačkim listićima
3. Koverta sa Obrascem za zbirne rezultate ZR otvorena lista (plava kopija)
4. Knjige pomoćnih obrazaca

Kantonalna skupština – NIVO/RAZINA 201-210

- Žutu kopiju obrasca ZR otvorena lista zalijepiti na zid
- Zelenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika OIK
- Crvenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika biračkog odbora

Koverta za Predsjednika biračkog odbora

1. Obrazac brojnog stanja (crvena kopija)
2. Obrazac za zbirne rezultate ZR većinski glas za nivo 701/702 (crvena kopija)
3. Obrazac za zbirne rezultate ZR otvorena lista za niveoe 201-210,401-412,511-515 (crvena kopija)

Koverta za Predsjednika izborne komisije/povjerenstva

1. Obrazac brojnog stanja (zelena kopija)
2. Obrazac za zbirne rezultate ZR većinski glas za nivo 701/702 (zelena kopija)
3. Obrazac za zbirne rezultate ZR otvorena lista za niveoe 201-210,401-412,511-515 (zelena kopija)
4. Zapisnik o radu biračkog odbora (zelena kopija)

PLD vrećica (Štambilj za ovjeru glasačkih listića) dostavlja se Predsjedniku izborne komisije/povjerenstva

Koverta A3 za Centralnu izbornu komisiju BiH/Središnje izbornu povjerenstvo (za svaki nivo/razinu po jedna)

1. Obrazac brojnog stanja (original u koricama)
2. Obrazac za zbirne rezultate ZR većinski glas za nivo 701/702 (original u koricama)
3. Obrazac za zbirne rezultate ZR otvorena lista za niveoe 201-210,401-412,511-515 (original u koricama)

Providna zaštitna vreća (manja)

1. Koverta sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska/izvatkom iz Središnjeg biračkog popisa i PDL obrascem (ako se koristio)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (original u koricama)

Šema pakovanja/pakiranja izbornog materijala na redovnom biračkom mjestu u Brčko Distriktu BiH za birače sa entitetskim državljanstvom F BiH

UPAKOVATI/UPAKIRATI ODMAH PO ZATVARANJU BIRAČKOG MJESTA (PRIJE BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA)!

Providna zaštitna vreća (veća)	Providna zaštitna vreća (veća)	Providna zaštitna vreća (veća)
 <ol style="list-style-type: none"> 1. Neiskorišteni glasački listići (upakovani u originalne kutije) 2. Koverta sa oštećenim glasačkim listićima <p>Predsjedništvo BiH – NIVO/RAZINA 701/702</p>	 <ol style="list-style-type: none"> 1. Neiskorišteni glasački listići (upakovani u originalne kutije) 2. Koverta sa oštećenim glasačkim listićima <p>Parlamentarna skupština BiH – NIVO/RAZINA 515</p>	 <ol style="list-style-type: none"> 1. Neiskorišteni glasački listići (upakovani u originalne kutije) 2. Koverta sa oštećenim glasačkim listićima <p>Zastupnički dom Parlamenta FBiH – NIVO/RAZINA 402</p>

 <p>Koverta sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska/izvatkom iz Središnjeg biračkog popisa, zatvorena i prelijepljena samoljepljivom naljepnicom</p>	<p>PLD vrećica</p> 	<p>Štambilj za ovjeru glasačkih listića</p>
--	--	---

NAPOMENA:

Na svaku vreću potrebno je upisati broj nivoa/razine (701/702, 515, 402) i broj biračkog mjesta!

UPAKOVATI/UPAKIRATI POSLIJE OBAVLJENOG BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA!

<p>Siva zaštitna vreća</p> <p>Izborni materijal koji je potrebno upakovati u vreću</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prebrojani važeći glasački listići 2. Providna plastična vreća sa nevažećim glasačkim listićima 3. Koverta sa Obrisecem za zbirne rezultate ZR većinski glas (plava kopija) <p>Predsjedništvo BiH – NIVO/RAZINA 701/702</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Žutu kopiju obrasca ZR većinski glas zalijepiti na zid - Zelenu kopiju obrasca ZR većinski glas staviti u kovertu za predsjednika OIK - Crvenu kopiju obrasca ZR većinski glas staviti u kovertu za predsjednika biračkog odbora
---	--

UPAKOVATI/UPAKIRATI POSLIJE OBAVLJENOG BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA!

<p>Plava zaštitna vreća</p> <p>Izborni materijal koji je potrebno upakovati u vreću</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prebrojani važeći glasački listići 2. Providna plastična vreća sa nevažećim glasačkim listićima 3. Koverta sa Obrisecem za zbirne rezultate ZR otvorena lista (plava kopija) 4. Knjige pomoćnih obrazaca <p>Parlamentarna skupština BiH – NIVO/RAZINA 515</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Žutu kopiju obrasca ZR otvorena lista zalijepiti na zid - Zelenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika OIK - Crvenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika biračkog odbora
---	---

UPAKOVATI/UPAKIRATI POSLIJE OBAVLJENOG BROJANJA GLASAČKIH LISTIĆA!

<p>Ljubičasta zaštitna vreća</p> <p>Izborni materijal koji je potrebno upakovati u vreću</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prebrojani važeći glasački listići 2. Providna plastična vreća sa nevažećim glasačkim listićima 3. Koverta sa Obrisecem za zbirne rezultate ZR otvorena lista (plava kopija) 4. Knjige pomoćnih obrazaca <p>Zastupnički dom Parlamenta FBiH – NIVO/RAZINA 402</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Žutu kopiju obrasca ZR otvorena lista zalijepiti na zid - Zelenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika OIK - Crvenu kopiju obrasca ZR otvorena lista staviti u kovertu za predsjednika biračkog odbora
--	---

Koverta za Predsjednika biračkog odbora

1. Obrazac brojnog stanja (crvena kopija)
2. Obrazac za zbirne rezultate ZR većinski glas za nivo 701/702 (crvena kopija)
3. Obrazac za zbirne rezultate ZR otvorena lista za nivoe 402, 515 (crvena kopija)

Koverta za Predsjednika izborne komisije/povjerenstva

1. Obrazac brojnog stanja (zelena kopija)
2. Obrazac za zbirne rezultate ZR većinski glas za nivo 701/702 (zelena kopija)
3. Obrazac za zbirne rezultate ZR otvorena lista za nivoe 402, 515 (zelena kopija)
4. Zapisnik o radu biračkog odbora (zelena kopija)

PLD vrećica (Štambilj za ovjeru glasačkih listića) dostavlja se Predsjedniku izborne komisije/povjerenstva

Koverta A3 za Centralnu izbornu komisiju BiH/Središnje izborno povjerenstvo (za svaki nivo/razinu po jedna)

1. Obrazac brojnog stanja (original u koricama)
2. Obrazac za zbirne rezultate ZR većinski glas za nivo 701/702 (original u koricama)
3. Obrazac za zbirne rezultate ZR otvorena lista za nivoe 402, 515 (original u koricama)

Providna zaštitna vreća (manja)

1. Koverta sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska/izvatkom iz Središnjeg biračkog popisa i PDL obrascem (ako se koristio)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (original u koricama)

Šema pakovanja/pakiranja izbornog materijala na biračkom mjestu za glasanje u odsutnosti u FBiH

Crvena zaštitna vreća

1. Prebrojane koverta sa setovima glasačkih listića uvezane po izbornim jedinicama
2. Obrazac brojnog stanja (plava kopija)

Providna zaštitna vreća (veća)

1. Neiskorištene koverta sa setovima glasačkih listića upakovane u originalne kutije
2. Oštećene koverta sa setovima glasačkih listića

Providna zaštitna vreća (manja)

1. Obrazac brojnog stanja (original u koricama)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (original u koricama)
3. Koverta sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska/izvatom iz Središnjeg biračkog popisa i PDL obrascem (ako se koristi)

Koverta za Predsjednika biračkog odbora:

1. Obrazac brojnog stanja (crvena kopija)

Koverta za Predsjednika izborne komisije/povjerenstva:

1. Obrazac brojnog stanja (zelena kopija)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (zelena kopija)

PLD vrećica (Štambilj za ovjeru glasačkih listića)
dostavlja se Predsjedniku izborne komisije

NAPOMENA:

**na svaku vreću potrebno je
upisati broj biračkog mjesta !**

Šema pakovanja/pakiranja izbornog materijala na biračkom mjestu ovlaštenom za izdavanje nepotvrđenih glasačkih listića u FBiH

Zelena zaštitna vreća

1. Prebrojane koverta sa nepotvrđenim glasačkim listićima
2. Obrazac brojnog stanja (plava kopija)

Providna zaštitna vreća (veća)

1. Neiskorištene koverta sa setovima glasačkih listića upakovane u originalne kutije
2. Oštećene koverta sa setovima glasačkih listića

Providna zaštitna vreća (manja)

1. Obrazac brojnog stanja (original u koricama)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (original u koricama)
3. Spisak/popis potencijalnih birača koji imaju pravo glasati nepotvrđenim glasačkim listićima

Koverta za Predsjednika biračkog odbora:

1. Obrazac brojnog stanja (crvena kopija)

Koverta za Predsjednika izborne komisije/ povjerenstva:

1. Obrazac brojnog stanja (zelena kopija)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (zelena kopija)
3. Koverta sa izvodom iz Centralnog biračkog spiska/izvatom iz Središnjeg biračkog popisa i PDL obrascem (ako se koristio)

PLD vrećica (Štambilj za ovjeru glasačkih listića)
dostavlja se Predsjedniku izborne komisije

NAPOMENA:

Na svaku vreću potrebno je upisati broj biračkog mjesta !

Šema pakovanja/pakiranja izbornog materijala Mobilni tim u FBiH

Narandžasta zaštitna vreća

1. Prebrojane koverta sa setovima glasačkih listića uvezane po izbornim jedinicama
2. Obrazac brojnog stanja (plava kopija)

Providna zaštitna vreća (veća)

1. Neiskorištene koverta sa setovima glasačkih listića upakovane u originalne kutije
2. Oštećene koverta sa setovima glasačkih listića

Providna zaštitna vreća (manja)

1. Obrazac brojnog stanja (original u koricama)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (original u koricama)
3. Koverta sa dodatnim izvodom iz Centralnog biračkog spiska/izvatom iz Središnjeg biračkog popisa i PDL obrascem (ako se koristio)

Koverta za Predsjednika biračkog odbora:

1. Obrazac brojnog stanja (crvena kopija)

Koverta za Predsjednika izborne komisije/povjerenstva:

1. Obrazac brojnog stanja (zelena kopija)
2. Zapisnik o radu biračkog odbora (zelena kopija)

PLD vrećica (Štambilj za ovjeru glasačkih listića) dostavlja se Predsjedniku izborne komisije

NAPOMENA:

Na svaku vreću potrebno je upisati broj biračkog mjesta !

Шема паковања изборног материјала на редовном бирачком мјесту у РС

УПАКОВАТИ ОДМАХ ПО ЗАТВАРАЊУ БИРАЧКОГ МЈЕСТА (ПРИЈЕ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА)!

<p>Провидна заштитна врећа (већа)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) 2. Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Предсједништво БиХ – НИВО 703</p>	<p>Провидна заштитна врећа (већа)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) 2. Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Парламентарна скупштина БиХ – НИВО 521-523</p>	<p>Провидна заштитна врећа (већа)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) 2. Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Предсједник РС – НИВО 600</p>	<p>Провидна заштитна врећа (већа)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) 2. Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Народна скупштина РС – НИВО 301-309</p>
--	---	--	--

 <p>Коверта са изводом из Централног бирачког списка, затворена и прелијељена самољепљивом наљепницом</p>	<p>ПЛД Врећица</p> 	<p>Штамбил за ојверу гласачких листића</p>
--	--	--

НАПОМЕНА:

На сваку врећу потребно је уписати број нивоа (703, 521-513, 600, 301-309) и број бирачког мјеста!

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

<p>Сива заштитна врећа</p> <p>Изборни материјал који је потребно упаковати у врећу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пребројани важећи гласачки листићи 2. Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима 3. Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР већински глас (плава копија) <p>Предсједништво БиХ – НИВО 703</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жуту копију обрасца ЗР већински глас залијепити на зид - Зелену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за предсједника ОИК - Црвену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за предсједника бирачког одбора
---	--

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

<p>Плава заштитна врећа</p> <p>Изборни материјал који је потребно упаковати у врећу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пребројани важећи гласачки листићи 2. Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима 3. Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР отворена листа (плава копија) 4. Књиге помоћних образаца <p>Парламентарна скупштина БиХ – НИВО 521-523</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жуту копију обрасца ЗР отворена листа залијепити на зид - Зелену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за предсједника ОИК - Црвену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за предсједника бирачког одбора
---	---

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

<p>Жута заштитна врећа</p> <p>Изборни материјал који је потребно упаковати у врећу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пребројани важећи гласачки листићи 2. Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима 3. Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР већински глас (плава копија) <p>Предсједник РС – НИВО 600</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жуту копију обрасца ЗР већински глас залијепити на зид - Зелену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за предсједника ОИК - Црвену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за предсједника бирачког одбора
--	--

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

<p>Смеђа заштитна врећа</p> <p>Изборни материјал који је потребно упаковати у врећу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пребројани важећи гласачки листићи 2. Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима 3. Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР отворена листа (плава копија) 4. Књиге помоћних образаца <p>Народна скупштина РС – НИВО 301-309</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жуту копију обрасца ЗР отворена листа залијепити на зид - Зелену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за предсједника ОИК - Црвену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за предсједника бирачког одбора
--	---

Коверта за Предсједника бирачког одбора

1. Образац бројног стања (црвена копија)
2. Образац за збирне резултате ЗР већински глас за нивое 703, 600 (црвена копија)
3. Образац за збирне резултате ЗР отворена листа за нивое 521-513, 301-309 (црвена копија)

Коверта за Предсједника изборне комисије

1. Образац бројног стања (зелена копија)
2. Образац за збирне резултате ЗР већински глас за нивое 703, 600 (зелена копија)
3. Образац за збирне резултате ЗР отворена листа за нивое 521-513, 301-309 (зелена копија)
4. Записник о раду бирачког одбора (зелена копија)

ПДЛ врећица (Штамбилъ за овјеру гласачких листића) доставља се Предсједнику изборне комисије

Коверте А3 за Централну изборну комисију БиХ (за сваки ниво по једна)

1. Образац бројног стања (оригинал у корицама)
2. Образац за збирне резултате ЗР већински глас за нивое 703, 600 (оригинал у корицама)
3. Образац за збирне резултате ЗР отворена листа за нивое 521-513, 301-309 (оригинал у корицама)

Провидна заштитна врећа (мања)

1. Коверта са Изводом из Централног бирачког списка и ПДЛ обрасцем (ако се користио)
2. Записник о раду бирачког одбора (оригинал у корицама)

Шема паковања изборног материјала на редовном бирачком мјесту у Брчко Дистрикту БиХ за бираче са ентитетским држављанством РС

УПАКОВАТИ ОДМАХ ПО ЗАТВАРАЊУ БИРАЧКОГ МЈЕСТА (ПРИЈЕ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА)!

Провидна заштитна врећа (већа)	Провидна заштитна врећа (већа)	Провидна заштитна врећа (већа)	Провидна заштитна врећа (већа)
 <ol style="list-style-type: none"> Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Председништво БиХ – НИВО 703</p>	 <ol style="list-style-type: none"> Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Парламентарна скупштина БиХ – НИВО 522</p>	 <ol style="list-style-type: none"> Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Предсједник РС – НИВО 600</p>	 <ol style="list-style-type: none"> Неискориштени гласачки листићи (упаковани у оригиналне кутије) Коверта са оштећеним гласачким листићима <p>Народна скупштина РС – НИВО 306</p>

 <p>Коверта са изводом из Централног бирачког списка, затворена и прелијељена самољепљивом наљепницом</p>	 <p>ПД Врећица</p>	<p>Штамбиљ за овјеру гласачких листића</p>
--	---	--

НАПОМЕНА:

На сваку врећу потребно је уписати број нивоа (703, 522, 600, 306) и број бирачког мјеста!

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

<p>Сива заштитна врећа</p> <p>Изборни материјал који је потребно упаковати у врећу</p> <ol style="list-style-type: none"> Пребројани важећи гласачки листићи Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР већински глас (плава копија) <p>Председништво БиХ – НИВО 703</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жуту копију обрасца ЗР већински глас залијепити на зид - Зелену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за предсједника ОИК - Црвену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за предсједника бирачког одбора
---	--

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

<p>Плава заштитна врећа</p> <p>Изборни материјал који је потребно упаковати у врећу</p> <ol style="list-style-type: none"> Пребројани важећи гласачки листићи Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР отворена листа (плава копија) Књиге помоћних образаца <p>Парламентарна скупштина БиХ – НИВО 522</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жуту копију обрасца ЗР отворена листа залијепити на зид - Зелену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за предсједника ОИК - Црвену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за предсједника бирачког одбора
--	---

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

Жута заштитна врећа

Изборни материјал који је потребно упакovati у врећу

1. Пребројани важећи гласачки листићи
2. Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима
3. Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР већински глас (плава копија)

Председник РС – НИВО 600

- Жуту копију обрасца ЗР већински глас залијепити на зид
- Зелену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за председника ОИК
- Црвену копију обрасца ЗР већински глас ставити у коверту за председника бирачког одбора

УПАКОВАТИ ПОСЛИЈЕ ОБАВЉЕНОГ БРОЈАЊА ГЛАСАЧКИХ ЛИСТИЋА!

Смеђа заштитна врећа

Изборни материјал који је потребно упакovati у врећу

1. Пребројани важећи гласачки листићи
2. Провидна пластична врећа са неважећим гласачким листићима
3. Коверта са Обрасцем за збирне резултате ЗР отворена листа (плава копија)
4. Књиге помоћних образаца

Народна скупштина РС – НИВО 306

- Жуту копију обрасца ЗР отворена листа залијепити на зид
- Зелену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за председника ОИК
- Црвену копију обрасца ЗР отворена листа ставити у коверту за председника бирачког одбора

Коверта за Председника бирачког одбора

1. Образац бројног стања (црвена копија)
2. Образац за збирне резултате ЗР већински глас за нивое 703, 600 (црвена копија)
3. Образац за збирне резултате ЗР отворена листа за нивое 522, 306 (црвена копија)

Коверта за Председника изборне комисије

1. Образац бројног стања (зелена копија)
2. Образац за збирне резултате ЗР већински глас за нивое 703, 600 (зелена копија)
3. Образац за збирне резултате ЗР отворена листа за нивое 522, 306 (зелена копија)
4. Записник о раду бирачког одбора (зелена копија)

ПДЛ врећица (Штамбил за овјеру гласачких листића) доставља се Председнику изборне комисије

Кoверте А3 за Централну изборну комисију БиХ (за сваки ниво по једна)

1. Образац бројног стања (оригинал у корицама)
2. Образац за збирне резултате ЗР већински глас за нивое 703, 600 (оригинал у корицама)
3. Образац за збирне резултате ЗР отворена листа за нивое 522, 306 (оригинал у корицама)

Провидна заштитна врећа (мања)

1. Коверта са Изводом из Централног бирачког списка и ПДЛ образцем (ако се користио)
2. Записник о раду бирачког одбора (оригинал у корицама)

Шема паковања изборног материјала на бирачком мјесту за гласање у одсуству РС

Црвена заштитна врећа

1. Пребројане коверте са сетовима гласачких листића увезане по изборним јединицама
2. Образац бројног стања (плава копија)

Провидна заштитна врећа (већа)

1. Неискориштене коверте са сетовима гласачких листића, упаковане у оригиналне кутије
2. Оштећене коверте са сетовима гласачких листића

Провидна заштитна врећа (мања)

1. Образац бројног стања (оригинал у корицама)
2. Записник о раду бирачког одбора (оригинал у корицама)
- 3 Коверта са Изводом из Централног бирачког списка и ПДЛ обрасцем (ако се користио)

Коверта за Председника бирачког одбора:

1. Образац бројног стања (црвена копија)

Коверта за Председника изборне комисије:

- 1.Образац бројног стања (зелена копија)
- 2.Записник о раду бирачког одбора (зелена копија)

ПДД врећица (Штамбиљ за овјеру гласачких листића) доставља се Председнику изборне комисије

НАПОМЕНА:

На сваку врећу потребно је
уписати број бирачког мјеста !

Шема паковања изборног материјала на бирачком мјесту овлашћеном за издавање непотврђених гласачких листића у РС

Зелена заштитна врећа

1. Пребројане коверте са непотврђеним гласачким листићима
2. Образац бројног стања (плава копија)

Провидна заштитна врећа (већа)

1. Неискориштене коверте са сетовима гласачких листића, упаковане у оригиналне кутије
2. Оштећене коверте са сетовима гласачких листића

Провидна заштитна врећа (мања)

1. Образац бројног стања (оригинал у корицама)
2. Записник о раду бирачког одбора (оригинал у корицама)
3. Списак потенцијалних бирача који имају право гласати непотврђеним гласачким листићима

Коверта за Предсједника бирачког одбора:

1. Образац бројног стања (црвена копија)

Коверта за Предсједника изборне комисије:

1. Образац бројног стања (зелена копија)
2. Записник о раду бирачког одбора (зелена копија)
3. Коверта са Изводом из Централног бирачког списка и ПДЛ обрасцем (ако се користио)

ПЛД врећица (Штамбиљ за овјеру гласачких листића) доставља се Предсједнику изборне комисије

НАПОМЕНА:

На сваку врећу потребно је уписати број бирачког мјеста !

Шема паковања изборног материјала Мобилни тим у РС

Наранџаста заштитна врећа

1. Пребројане коверте са сетовима гласачких листића увезане по изборним јединицама
2. Образац бројног стања (плава копија)

Провидна заштитна врећа (већа)

1. Неискориштене коверте са сетовима гласачких листића, упаковане у оригиналне кутије
2. Оштећене коверте са сетовима гласачких листића

Провидна заштитна врећа (мања)

1. Образац бројног стања (оригинал у корицама)
2. Записник о раду бирачког одбора (оригинал у корицама)
3. Коверта са Додатним изводом из Централног бирачког списка за бираче са посебним потребама и ПДЛ обрасцем (ако се користио)

Коверта за Предсједника бирачког одбора:

1. Образац бројног стања (црвена копија)

Коверта за Предсједника изборне комисије:

1. Образац бројног стања (зелена копија)
2. Записник о раду бирачког одбора (зелена копија)

ПДЛ врећица (Штамбиљ за овјеру гласачких листића) доставља се Предсједнику изборне комисије

НАПОМЕНА:

**на сваку врећу потребно је
уписати број бирачког мјеста !**